

Šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 429 — GOD. IX

ŠIBENIK, 7. PROSINCA 1960.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Problematika ideološko-političkog rada na kotaru

Idejno - politička aktivnost od VII kongresa SKJ do sadašnjih intenzivnih priprema, koje su naročito naglašene oblikovanjem programa u općinama za 1960/61. godinu, konstantno je praćena stanovitim rezultatima i razvijanjem novih oblika. Oni su predstavljeni osnovu za masovnije okupljanje ljudi i, paralelno s tim, kvalitet ideološko - političkog rada, na kotaru, za razliku od ranijih godina, podizali na viši nivo.

Uporedno sa pozitivnom stranom toga procesa i ostvarenim rezultatima u smislu praktično-političkog utjecaja i djelovanja komunista i radnih ljudi na svojim radnim mjestima, teoretski rad su pratili i određene slabosti. Kod nas su se te slabosti odražavale u pomanjkanju planova i nedovoljnim inicijativama objedinjenim u zajedničkom nastojanju svih društveno - političkih organizacija i ustanova, čiji je zadatak da se bave problematikom ideološkog obrazovanja odraslih. Ta neusklađenost u radu i obavljajući istih zadataka, težeći istom cilju, pretvorila se, u izvjesnom smislu, u osnovni problem. Iz njega su izašli i druge griješke, a po svojoj prirodi, na području ideološko - političkog rada, najnegativnije se u praksi našeg kotara odrazilo razbacivanje propagandnog kadra i sredstava.

Sukobljavajući se nedostacima dosadašnjeg metoda i sistema teoretskog i političkog rada, pred komisijama za ideološki rad Kotarskog komiteta SK, Komiteta narodne omladine i Kotarskog odbora SSRN neodoljivo se nametala zadatak i njegove preorijentacije, koja bi u budućem djelovanju odražavala zajedničko nastupanje sve do osnovnih organizacija. Polazeći od potrebe bitnih izmjena koje bi usvojila naša buduća praksa, one su u septembru ove godine organizirale savjetovanje sa rukovodnicima svih društveno - političkih organizacija, stručnih profesionalnih udruženja, radničkih i narodnih sveučilišta, omladinskih i partijskih škola, općinskih

pačne uslove građanima i komunistima različitog intelektualnog nivoa i sklonosti. One treba da su kroz SSRN međusobno tako povezane, da u svojoj suštini i zadacima, koji im se namijenjuju, oličavaju jedinstvo masovnog rada s odraslima, nadovezujući se na dosadašnju mrežu stalnih i povremenih institucija. Tu tendenciju su do sada kod nas u općinama i centru kotara uglavnom odražavale: političke škole za članove SK, centri za marksističko obrazovanje omladinskog rukovodećeg kadra, koji se u narednoj godini proširuju novim vidovima raznovrsnije aktivnosti, kako je to postavljeno u zadacima Kotarskog komiteta Narodne omladine. Tu dolaze i radnička sveučilišta u nekoliko općinskih centara, na čiju se aktivnost nadovezuje sistem stručnog obrazovanja, doškovanja i priučavanja radnika u privrednim organizacijama. Isto tako među te institucije spadaju marksistički klubovi za rukovodeće i predavačke aktivne u razvijenijim općinama, zatim stalni seminari u pet manje razvijenih općina, debatski kružoci u školama, tribine mladih, aktivnija narodna sveučilišta na kotaru, sistem ustanova profesionalnog karaktera itd. U organizacijama SK ustalila se praksa održavanja seminara ili savjetovanja sa sekretarima osnovnih organizacija i aktiva, dok se naprotiv, neopravdano nije davalo važnosti radu sa novopriljubljenim članovima u SK i na taj način prekinula se korisna praksa upoznavanja sa njihovim osnovnim dužnostima i zadacima, kao članova SK, na današnjem stepenu socijalističkog razvitka našeg društva.

S obzirom na našu objektivnu pretpostavku, rezultati su do sada mogli biti i veći, da je aktivnost općinskih rukovodstava u prvom redu, pa onda drugih faktora, koji se bave i treba da unapređuju idejni rad, bila na visini realnih zahtjeva i potreba. Čini se da su lutanja u nekim općinama na tom području rezultat »podsvjesnog« potiskivanja ide-

Godišnjica oslobođenja Knina

Navršilo se 16 godina od oslobođenja Knina. U zoru 3. decembra 1944. godine proslavljene jedinice Osmog dalmatinskog korpusa, nakon dugih i teških borbi, u čuvenoj kninskoj operaciji savladale su otpor neprijatelja i poslije 42 mjeseca robovanja pod okupatorom i nebrojenih zločina fašističkih osvajača i domaćih izdajnika narodu Kninske krajinne donijele toliko očekivanu slobodu.

Gradani Knina i stanovništvo čitave općine, slaveći 16-godišnjicu oslobođenja odali su dužnu počast palim borcima i zahvalnost preživjelim pripadnicima Osmog korpusa.

Od 3. decembra 1944. godine do danas brigom zajednice i zalaganjem trudbenika ovog kraja na području kninske općine postignuti su značajni uspjesi u izgradnji, razvoju privrede i ostalim oblastima društvenog života.

Time su stvoreni potrebni uslovi za nove radne pobjede, za još veći napredak i prosperitet na području kninske komune. (m)

Svečana proslava Dana Republike

U Šibeniku je svečano proslavljen Dan Republike. Uoči prazničkih dana u podružnicama SSRN održana su prigodna predavanja, a u osnovnim i srednjim školama svečane priredbe. Svečanost je bila obilježena primjemom najmlađih u pionirsku organizaciju. Rekonstruirani renesansni spomenik Gradska vijećnica dat je na upotrebu NO-u šibenske općine. Na svečanosti, koja je održana uoči Dana Republike, o značenju ovog spomenika i njegovoj obnovi govorio je direktor Gradskog muzeja prof. Frano Dujmović, a zatim je potpredsjednik NO-a općine Šibenik Nikola Čače priredio prijem za predstavnike vlasti, društvenih i političkih organizacija i JNA. Ovoj svečanosti prisustvovali su javni i kulturni radnici Šibenika. U Narodnom kazalištu je poslije jednogodišnjeg prekida izvedena svečana premijera D. Ivaniševića »Ljubav u koroti«.

U Jadrtovcu je otkrivena spomen - ploča jedanaestorici palih boraca i žrtava fašističkog terora toga sela. Nakon referata ko-

ji je pročitao Srećko Morović, predsjednik Kotarskog odbora Saveza boraca Božo Blažević - vocirao je uspomene iz doba NOB-e, istakavši učešće naroda Jadrtovcu u NOB-i. Uz intoniranje državne himne, koju je odsvirala šibenska narodna glazba, spomen-ploču je otkrio predsjednik mjesnog odbora Saveza boraca Marjan Morović. U završnom dijelu svečanosti pioniri osnovne škole Jadrtovac recitali su nekoliko pjesama iz NOB-e i perioda izgradnje zemlje.

Povodom proslave Dana Republike i 10-godišnjice radničkog upravljanja svečanom sjednicom radničkog savjeta obilježena je 15-godišnjica postojanja jednog od najvećih građevinskih poduzeća u Hrvatskoj šibenske »Izgradnje«. Ovoj svečanosti, pored članova radničkog savjeta i uzvanika, prisustvovali su sekretar Općinskog komiteta SK Čiro Milutin i predsjednik Općinskog sindikalnog vijeća Ante Buvinčić. Nakon prigodnog referata potpredsjednika radničkog savjeta Rade Čolaka sa sjednice su upućeni pozdravni telegrami predsjedniku Republike drugu Titu i predsjedniku Sabora drugu Bakariću.

Svečanost je također održana i u Gradskom vodovodu, koji je zabilježio značajnu radnu pobjedu u izvršenju četvrte rekonstrukcije postrojenja na Brini.

igara naroda Jugoslavije. Narodno veselje u svečano ukrašenoj klupskoj kavani Doma potrajalo je dugo.

U Golubiću, Strmici, Vrbniku, Plavnu i drugim selima kninske općine povodom proslave Dana Republike održani su brojni svečani skupovi, kulturne i zabavne priredbe. (m)

Dan Republike proslavljen je u Drnišu skromno ali veselo. Umjesto svečane akademije kao što se običavalo prošlih godina, slavije je počelo još u petak u radnim kolektivima i školskim učionicama.

Učenicima Muzičke škole priredili su već u petak svoju muzičku produkciju s umjetničkim programom. Sutradan su im se pridružili i daci Osnovne škole koji su u općinskoj vijećnici izveli raznovrstan program pomno pripremljen za rođendan Republike.

U ponedjeljak su na svečanoj priredbi mnogi učenici osnovne škole prvi put vezali pionirsku maramu, jer su primljeni u članstvo Saveza pionira. Poslije tih priredaba prazničko raspoloženje prenijelo se na ulice svečano ukrašene mnogobrojnim zastavama. U prepunoj dvorani kinematografa »Zora« prikazivan je tih dana domaći film »Deveti krug«. (c)

Dan Republike svečano je proslavljen i u Vodicama. Uoči 29. decembra u sali Zadrudnog doma pred oko 1500 mještana održana je svečana akademija, na kojoj je prigodni referat podnio Ante Lasan, predsjednik mjesne organizacije SSRN. Nakon čitanja referata, učenici centralne Osnovne škole u Vodicama izveli su kulturno - umjetnički program. (M. O.)

U Murteru je Dan republike proslavljen na svečani način. Predsjednik tišnjanske općine Ivan Skračić održao je prigodni govor, a zatim je izveden kulturno - umjetnički program, koji se sastojao od pjesama, narodnih kola i recitacija. Izvođači su zasluženo nagrađeni aplaudom.

Poslije programa nastavljen je zabava do kasno u noć. (O. J.)

Pioniri osnovne škole u Mandanini održali su 26. XI zajedno s djecom zabavišta i članovima DTO »Partizan« u Domu toga društva svečanu akademiju u čast Dana Republike. Nakon prigodnog referata koji je pročitao Vlatko Mrša, pioniri I razreda položili su svečano pionirsku zakletvu. Zatim su izveli bogat program koji se sastojao od zbornih recitacija, pjevanja, narodnih kola, ritmičkih vježbi i igrokaza.

Akademiji je prisustvovalo nekoliko stotina daka, građana i pripadnika Armije, koji su toplu pozdravili izvođača. (I. V.)

U garnizonu Šibenik osnovan odbor za proslavu 20-godišnjice Narodnog ustanka

Ovih dana je u šibenskom garnizonu osnovan Odbor za proslavu 20-godišnjice ustanka naroda Jugoslavije i stvaranja JNA. Do kraja ovog mjeseca Odbor će izraditi program proslave za cijelu 1961. godinu. Odbor će rukovoditi svim proslavama koje će biti u garnizonu u toj godini. Pored toga, on će koordinirati svoj rad i usko saradivati s Odborom za proslavu, koji je također osnovan u gradu Šibeniku. Kroz ovu saradnju na zajedničkom organiziranju ove značajne proslave, doći će do izražaja jedinstvo naroda i Armije, ona će dati ton proslavi.

Odbor je već i povodom ovogodišnje proslave Dana JNA poduzeo potrebne mjere na organiziranju takmičenja u svim jedinicama garnizona, koje je sada u toku. Takmičenje se odvija u raznim sportskim disciplinama kao i kulturno - zabavnom i prosvjetnom radu za vojnike. Neposredno pred Dan JNA bit će održana i smotra kulturno-zabavnog života vojnika šibenskog garnizona. Jedinice već pripremaju odabrani program za tu smotru. Starješinski sastav učestvuje u ovom takmičenju u okviru sportskog društva JNA »Jedinstvo«.

M. Kurilov

Kongres Saveza novinara Jugoslavije

Peti kongres Saveza novinara Jugoslavije održat će se 8. i 9. decembra u Beogradu.

Na ovom kongresu, osim izvještaja Saveznog i Nadzornog odbora i Suda časti, delegati će saslušati i diskutirati o referatu »Štampa i ostala sredstva informacija u sistemu društvenog upravljanja«, koji će podnijeti potpredsjednik Saveza Milo Popović. Na dnevnom redu se nalaze i slijedeći koreferati: Uloga radija, televizije i filmskih novosti u informiranju naše javnosti — referent Dušan Popović, generalni direktor Radio - televizije Beo-

grad, Problemi lokalne i fabričke štampe — referent Božidar Grubišić, glavni urednik »Jednote«, Jugoslavenski institut za novinarstvo i stručno obrazovanje novinara — referent Dušan Timotijević, direktor Jugoslavenskog instituta za novinarstvo i obrazloženje izmjena Statuta Saveza novinara Jugoslavije, koje će podnijeti Aleksandar Petković, sekretar Saveza.

Kongres će raditi u plenumu i na njemu će sudjelovati oko 150 delegata izabranim ranije u svim republičkim udruženjima novinara.

Sjednica Narodnog odbora kotara

Raspravlja se o stručnim kadrovima

Sjednica Narodnog odbora kotara, koja je održana 2. ovog mjeseca, počela je razmatranjem problema stručnih kadrova. Nakon dosta žive diskusije u oba Vijeća donesene su preporuke čija realizacija bi trebala poslužiti sistematskom i kontinuiranom rješavanju kadrovskih pitanja na našem području. Među osnovnim zaključcima predviđa se osnivanje kadrovskih službi u privrednim organizacijama koje broje preko 500 radnika. Osim toga, ispitat će se uslovi za otvaranje Pedagoške akademije, Više ekonomske, Fakulteta za odvojene metale i Srednje upravne škole u Šibeniku. Predviđeno je i osnivanje centra za stručno obučavanje radnika pri nekim većim privrednim organizacijama i radničkim sveučilištima.

Posebom odlukom izvršene su izmjene i dopune Odluke o društvenom planu i budžetu kotara za 1960. godinu. Izvršenim izmjenama u raspodjeli budžetskih sredstava omogućeno je da kotarski organi i ustanove normalno djeluju do konca budžetske godine.

Oba vijeća su odobrila godišnji plan prihoda i rashoda Zadrudne banke i štedionice u Šibeniku za 1960. godinu. Prema ovom planu prihodi su planirani u iznosu od 59.120.000 dinara, a rashodi u iznosu od 43.320.000 dinara.

U svrhu jačanja uloge proizvođača u upravljanju bankarskim poslovima oba vijeća su donijela zaključak o reorganizaciji dosa-

dašnje Komunalne banke u Šibeniku s tim što se pravo osnivača prenosi sa Narodnog odbora kotara, na narodne odbore općina. Predloženo je da se u Šibeniku osnuje Komunalna banka, koja će sporazumno s nadležnim narodnim odborima voditi i poslove za područja općina Primošten, Skradin, Stankovci, Šibenik Tljesno i Vodice, zatim Općinska komunalna banka u Drnišu za to područje i Komunalna banka u Kninu za područja Oklaj, Knin i Kistanje.

Komunalnoj banci u Šibeniku su oba vijeća izglasala garanciju na zajmove u ukupnom iznosu od 37.600.000 dinara, koji će biti dijeljeni općinama u Drnišu, Kistanjama, Primoštenju, Skradinu, Stankovcima i Tljesnom na ime pokrivanja manje ostvarenih prihoda budžeta od saveznog poreza na promet vinom u 1959. godini.

Kotarsko vijeće raspisalo je izbore za 4 svoja člana buduću da je iz raznih razloga došlo do upražnjenja 4 odbornička mjesta. Dopunski izbori raspisani su za dva odbornička mjesta u izbornom tijelu Narodnog odbora općine Oklaj i za po jedno odborničko mjesto u izbornim tijelima narodnih odbora općine Primošten i Šibenik. Kotarsko vijeće je u svojoj nadležnosti imenovalo i Komisiju za ocjenjivanje službenika organa u Narodnom odboru kotara za 1960. godinu.

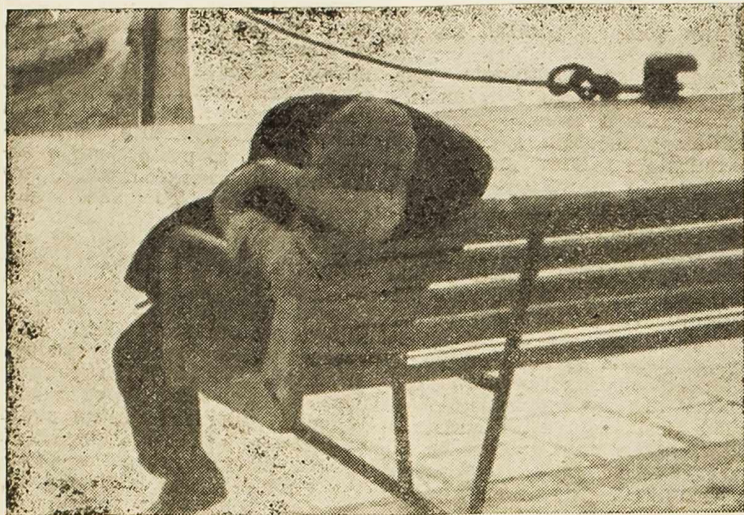
Oba vijeća su izglasala ovlaštenje predsjedniku Narodnog odbora kotara da može preuzeti

(Nastavak na 2. strani)

Naša fotoreportaža

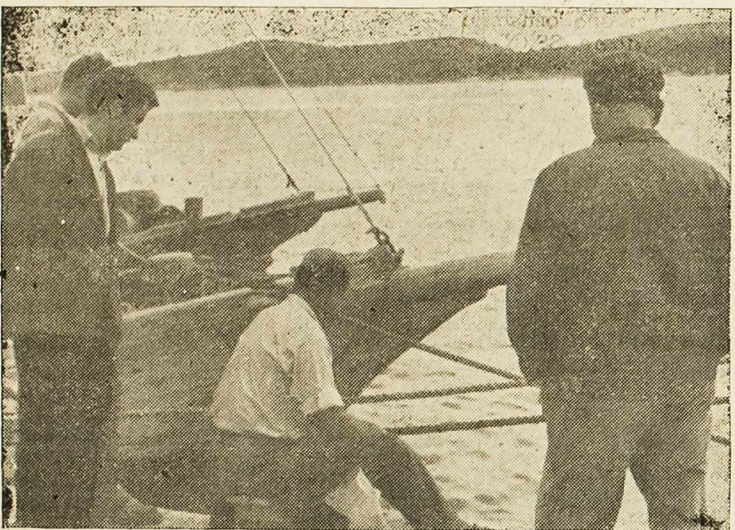
Jedno jesenje poslijepodne

Većina nas dočekuje jesen nekako sa strepnjom. Naviknuti na ljeto teško nam se priviknuti na kraće dane i česte kiše. Ali, kada ona već nastupi ne možemo joj pobjeći. Postepeno se uživimo, pa nam je jesen čak i ugodna.

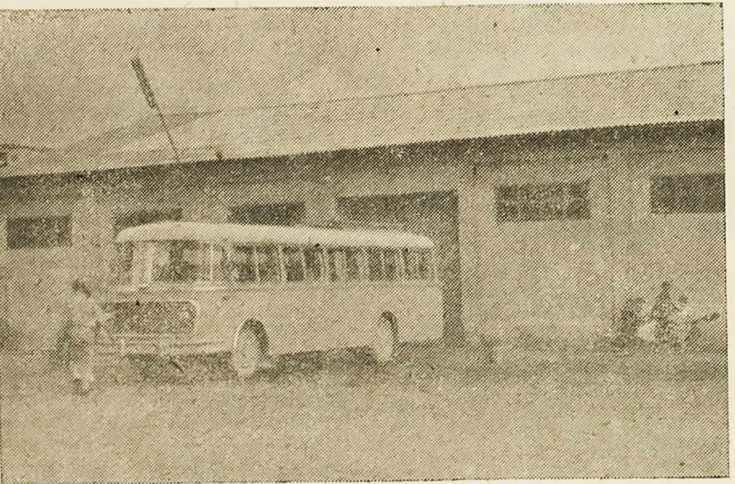
Ovdje u gradu jesen dolazi brzo. Čim otputuju gosti, ona je već tu. Nema više onog žagora, stiske i žurbe.

Riva je opustjela, ne priži sunce, a u popodnevnom satima ponetko na klupi i zadrijema...

Jesen je, čini se, omiljena zabava šibenskih ribiča. Ugodno je sjediti na sandučiću s nadom da će ovog puta ulov biti veći. I radoznali pogledi priželjkuju da vide kako se riba izvučena iz mora u vrećici praćaka.

Ovog puta se to moglo vidjeti na više mjesta. Nekolicina je imala sreću i pošla je kući sa zadovoljstvom i željom da se to ponovi i sutra...

Ova slika je pomalo neobična. Autobusna stanica je opustjela. U ovom autobusu, što polazi za Zadar, ima svega nekoliko putnika. Vozač i njegov pomoćnik prilaze kolima vjerojatno zadovoljni što je za njih za izvjesno vrijeme prošlo mučenje sa pretrpanim autobusima, sa nervoznim putnicima po nesnosnoj zegi.

Sada je, eto sve drukčije...

Sa zahlađenjem počela je u punom zamahu i sezona kinematografa. Istina kino-dvorane su ponekad bile dupkom pune i za vrijeme najtoplijih ljetnih večeri. Ali, na blagajnama nije nikada bilo velike gužve. Ulaznica se mogla kupiti i pred samu predstavu.

Ovdje u unutrašnjosti čekao kina »Tesla« stvorio se red nakon što je vani počela kiša.

Osjećamo, da nam je sada kino najugodnija (da ne kažem i jedina) zabava...

Tekst i snimci: J. Čelar

Problematika ideološko-političkog rada na kotaru

(Nastavak s 1. strane)

trebnim konstatacijama prethodne prakse.

Također i u analizi dosadašnjih programa rada i metoda djelovanja aktiva predavača i ideoloških komisija općina ili rukovodstava SK, SSRN i Narodne omladine, redovito su uočavane različite slabosti. Iz te konstatacije može se odvojiti rad tih tijela samo razvijenijih naših općina. U najviše slučajeva programi su nastajali više pojedinačnim nađenjem nego kolektivnim dogovorima i diskusijama, koje bi se zasnivale na težnji ka principima, koji zahtijevaju aktuelnost, određenost, raznovrsnost i drže do različitih interesa onih kojima su namijenjeni.

Dosadašnji sistem, metod, i oblike ideološkog obrazovanja djelomično je bilo moguće shvatiti u prethodnih nekoliko informacija. Polazeći od toga budućim zadacima, u sadašnjoj fazi priprema za jesenski i zimski priod, težište preorijentacije u glavnom će obavljati dosadašnje čvrste institucije. One će tu orijentaciju uspješnije provoditi, ako budu, više nego do sada, imale stalne podrške partijskih organa i drugih društveno-političkih organizacija. Politička škola pri Kotarskom komitetu SK, pored unutrašnjeg uspješnog obavljanja zadataka povezuje se s ostalim institucijama u Šibeniku i kroz cijelu godinu pruža sistematsku pomoć terenu. Ona će i ove godine organizirati s ideološko-političkom komisijom Kotarskog komiteta nekoliko stalnih seminara i to iz historije MRP i SKJ, ekonomike poduzeća, dijalektičkog i historijskog materijalizma i slično. Isto tako pri školi će raditi kursevi za novoprimitelne članove u SK iz Šibenika, a u toku zimskih mjeseci organizirat će se posebni kursevi za novoprimitelne članove sa kotara i sekretare seoskih organizacija Saveza komunista.

(Svršetak u idućem broju)

Raspodjela čistog prihoda

Do konca kolovoza ove godine razne stimulativne načine nagrađivanja uvele su 22 privredne organizacije i to 6 sa područja industrije, po jedna iz saobraćaja i građevinarstva a ostale su iz područja trgovine i snabdjevanja. Analiza postignutih rezultata u prvih devet mjeseci ove godine bila je nedavno predmet široke i plodne diskusije na sastanku Kotarske komisije za pitanje osobnih dohodaka.

Iz svega proizlazi da su privredne organizacije, koje posluju na osnovu stimulativnog načina raspodjele čistog prihoda, postigle vrlo dobre rezultate. Ukupno postignuti prihod je mnogo veći od onog iz prošle godine, a kod nekih privrednih organizacija dostiže i 82 posto više.

Troškovi poslovanja nisu svugdje u skladu sa povećanim prihodom, tako da su u nekim privrednim organizacijama u postotku veći od porasta ukupnog prinosa. Tako se u Tvornici aluminija u Lozovcu ukupan prihod povećao za 2 posto, a troškovi za 6 posto. U Rudniku sadre u Kninu ukupan prihod je povećan za 21 post, a troškovi za 19 posto, a u »Izgradnji« ukupan prihod je povećan za 12 posto, a troškovi za 15 posto.

Dohodak je gotovo kod svih privrednih organizacija u porastu, osim Tvornice aluminija u Lozovcu u kojoj je došlo do smanjenja za 8 posto, pa su u vezi s tim smanjeni čist prihod i fondovi. Ovo je uglavnom zbog rekonstrukcija, koje su u toku u ovoj tvornici.

Osobni dohodi su u većem broju privrednih organizacija usklađeni sa povećanim čistim prihodom, a naročito kod Rudnika sadre i Tvornice vijaka u Kninu, građevinskog poduzeća »Izgradnja« i trgovačkog poduzeća »Tehnomaterijal« u Šibeniku i trgovačkog poduzeća » novembar u Drnišu.

Naš omladinac treba da bude svestran

Istaknuto na konferenciji Narodne omladine u TLM „Boris Kidrič“

U prisustvu predsjednika Kotarskog i Općinskog komiteta Narodne omladine Ante Bujasa i Josipa Gabrića, predstavnika uprave i organa radničkog upravljanja poduzeća, te izaslanika omladine brodogradilišta »Split«, održana je prošlih dana godišnja konferencija omladinske organizacije TLM »Boris Kidrič«. Referat je podnio predsjednik tvorničkog komiteta NOH-e Krste Lokas.

Mišljenja smo, rekao je Krste Lokas, da je omladinska organizacija ovog kolektiva najviše postigla upravo tamo, gdje je i trebala. Kada o tome govorimo, imamo na umu u prvom redu veoma uspješno povezivanje omladine koja radi u tvornici s onom na selu. A to je upravo i bio specifičan problem, jer je velik dio omladine poslije rada odlazio svojim kućama, tako da se s njom nije moglo intenzivno raditi. Organi radničkog upravljanja i uprava poduzeća shvatili su bit stvari, te su izlazili ususret omladinskom rukovodstvu. Zahvaljujući dobivenoj pomoći od tvornice, Komitet Narodne omladine osnovao je omladinske aktivne u Donjoj i Gornjoj Grebašćici, Danilu Gornjem i Donjem i Boraji. Svaka od ovih organizacija dobila je biblioteku, radioaparati i razne fiskulturne rekvizite. Omladina ovih sela radila je za uzvrat na uređenju prilaznih putova selima i uređenju školskog okoliša. Na izvršenju ovih zadataka našli su se zajedno ne samo omladinci sa sela i iz tvornice već i članovi Socijalističkog saveza pojedinih sela.

Članovi Narodne omladine imali su velikog udjela i u realizaciji ovogodišnjeg plana proizvodnje. Bez sumnje je da su i oni mnogo doprinijeli da se godišnji plan ispuni mnogo prije roka. S tim je u uskoj vezi i ne mali broj omladine izabrane u organe radničkog samoupravljanja, tako da samo u centralnom radničkom savjetu ima 16 članova Narodne omladine. Međutim, kako je rečeno, to ipak ne zadovoljava, već treba nastojati da idućeg puta još veći broj omladinaca i omladinki bude izabran. Da će to zavistiti i od zalaganja i rezultata, koje postignu članovi Narodne omladine na svom radnom mjestu, suvišno je i govoriti.

I na idejno-političkom uzdizanju omladine mnogo se učinilo, iako je i ovdje bilo nekih propusta, uvjetovanih malo prije iznesenim specifičnim okolnostima-

rastrkanosti omladine. Kada je praviljen program idejnog rada, pokušalo se u zajednici s Općinskim komitetom Narodne omladine odabrati stanoviti broj tema, no sve ih se nije moglo realizirati, u prvom redu zbog pomanjkanja predavača. No, i ono što se učinilo, a toga ipak nije malo, veoma je značajno, a tim više je za pohvalu, kada se zna, da se sve to postiglo u suradnji s tvorničkim komitetom Saveza komunista.

Međutim, istaknute su i neke pojave nezdravog shvaćanja, naročito kada se radilo o prijemu omladine u redove Saveza komunista. Više puta, iako je Komitet podnio prijedlog, da se neki najbolji članovi Narodne omladine prime u članstvo Saveza komunista, pojedini aktivni ostajali su gluhi, kako je i rečeno »začahureni u svoje okvire«.

Omladinska organizacija dala je vidan prilog zblizavanju omladine iz raznih mjesta. Uspostavljeni su veoma srdačni odnosi s omladinom splitskog brodogradilišta i sinjskom Tvornicom tekstila.

Omladina tvornice »Boris Kidrič« dala je u ovom vremenskom periodu i velik broj dobrotvornih radnih sati. Ovi radovi održavali su se uglavnom za vrijeme radnog odmora (Zar nije to za pohvalu!), a zahvati su uglavnom vršeni na izgradnji sportskog igrališta, čišćenju tvorničkog kruga, sakupljanju aluminijskih otpadaka i tome slično.

U diskusiji, koja se razvila poslije čitanja referata, pojedinci su iznosili sve ono što tišti omladinu što joj sputava još veću aktivnost. No, diskutanti nijesu ostajali samo u granicama svoje tvornice, nikako, oni su svoje probleme povezivali s našim, gradskim nedostacima. Bilo je govora i o pomanjkanju zabavnog i kulturnog života, i o skućenosti sportskih terena itd.

Milka Olujčić govorila je o važnosti izleta, koje bi omladina trebala češće organizirati, jer će se i na taj način postići višestranji efekat. Ona je naglasila i po-

trebu još intenzivnije suradnje s omladinom iz drugih radnih kolektiva.

O sportskim problemima omladine ovog kolektiva diskutirao je Leo Rnjak. On je govorio o potrebi, da se još više poradi na dovršenju tvorničkog sportskog objekta, a i o nekom neshvaćanju, na koje je omladina nailazila van tvorničkog kruga, kada je bilo potrebno organizirati pojedine sportske susrete.

U diskusiji je na kraju učestvovao i predsjednik Kotarskog komiteta Narodne omladine Ante Bujas. Govoreći o zastupljenosti omladine u organima radničkog upravljanja, on je rekao, da nije toliko važno koliko ih ima, mnogo je važnije kako oni rade, da li u potpunosti zadovoljavaju zahtjevima, koji pred njih postavljaju složeni mehanizam radničkog upravljanja. S tim u vezi drug Bujas je naglasio, da je potrebno voditi stalnu brigu o osposobljavanju budućih upravljača, jer, tek kada toga bude moći čemo reći da smo uspjeli. A da bi oni postali takovi, da bi bili sposobni da rješavaju sve probleme, koji iskrnu u radu poduzeća, treba u prvom redu poznavati svoju struku, trebaju postati vrsni radnici.

D. B.

ISPRAVAK

Tehničkom omaškom na naslovnj strani prošlog broja lista objavljen je broj 426 umjesto 427 — 428. Molimo čitaoce da to uvažavaju.

UREDNIŠTVO

JAVNA ZAHVALA

Povodom smrti našeg neprežaljenog supruga, brata, strica i djevera

GRUBIŠIĆ DRAGE pok. Šime ovim putem izražavamo toplu zahvalnost rodbini, prijateljima i znancima, te ostalom građanstvu na izražanom saučestvu i ispraćaju milog nam pokojnika na mjesno groblje.

Izražavamo naročito zahvalnost Općinskom odboru Saveza boraca NOR i upravi Šibenske glazbe, koja je u sprovod poslala glazbu, te organizacijama SSRN i SK bloka III na poslanim vijenicima.

Ožalošćena obitelj
GRUBIŠIĆ

Pionirske marame

Sve je to počelo mnogo prije. Odavno se na ovaj trenutak mislilo. I čekalo ga s nekim dragim nestrpljenjem, s nekom posebnom radošću. Tako je, eto, u ovom običnom nedjeljnom jutru, kojih je već i do sada mnogo bilo. Ali, ni jedno kao ovo, koje će postati sjećanje.

Oni su mali, oni se i ne vide među klupama ali... pioniri imaju i svoje obaveze, koje treba ispuniti. Doduše, oni su i do sada dobro učili, oni su i do ovog velikog jutra bili vrijedni i poslušni. Samo — još nisu bili primljeni u pionirsku organizaciju. Ovog jutra konačno su i to dočekali. A to nije mala stvar.

Gledam ih zbijene jedno uz drugo. Gledam ih male i rumene. Stoje i pomalo pričaju i pogledaju mamu ili tatu ili stariju seku. I oni su došli s njima radost da podijele.

Jedna bakica miluje unučića, tepa mu neke slatke riječi. Znam da su takve, iako sam daleko da ih čujem. A on se okreće, po svima nama pogleda baka, ponosan je i nekako razdragano.

Tako čekamo. A onda najavljuju početak. Starija pionirka s crvenom maramom oko vrata i bijelom kapom, na kojoj se ponosno crveni petokraka, pozdravlja ove najmlađe, one, koji će kroz nekoliko minuta pioniri da postanu.

Gledam je — i ona je uzbuđena. Tada je počelo ono svečano iz pedesetak glasića složeno ponavljano — zaklinjem se da ću...!

Sve to uz najveću ozbiljnost. Kako i dolikuje budućim pionirima.

Poslije toga na pozornici se penje predstavnik naše Armije

je. I govori sada već primljenim pionirima o njihovim zadacima, o njihovim starijim prethodnicima, koji su u onim najtežim trenucima, kada je bila u pitanju sloboda, pokazali nbrojane primjere hrabrosti.

Radosni pogledi plove dvoranom.

Sreća i ponos uselili su se u njihove mlade grudi.

Radujemo se zajedno s njima. S našim novim, dragim pionirima.

Poslije toga — svečani program. Na podijum dolaze djevojčice, jednog od sedmih razreda i plešu naša lijepa narodna kola. U živopisnim nošnjama. Pa onda tamburaši. Pjesme naše od Triglava do Vardara.

I recitacije. I pjesma, dugi i srdačni pljesak.

Radost. Razdraganost.

Prilazim jednoj novoprimitelnoj pionirki. Kaže da se zove Marta.

— Onda, je si li zadovoljna?

— Jesam. Svi smo mi zadovoljni.

— I drago ti je što imaš lijepu crvenu maramu.

— Mnogo mi je drago. To je pionirska marama.

I učit ćeš i slušat ćeš, još bolje, zar ne?

— Bit ću dobra mami, i neću ljutiti drugaricu.

— Je si li jutros rano ustala?

— E, da znate koliko rano. Mama kaže da nisam ni spavala. Ali što mogu — nije mi se spavalo.

Još dugo su se čuli dragi dječji glasovi i neka lijepa, savim lijepa pjesma.

Pjesma njihovom prvom pionirskom danu.

D.B.

T. D.

Novosti iz naših općina

Rekordni prinosi hibridnog kukuruza na području Knina

Ne bi čovjek vjerovao da u dnu brina krševitog kanjona Krke može biti zelenih pojasa, lijepih polja, livada i vrtova. Zbog zaštićenosti od bure u tim predjelima postoje blage klimatske prilike. To su luke, kako ih nazivaju Očestovljani, Radučićani i s onu stranu rijeke, njihovi susjedi Prominjani.

U radučićkim lukama, njihova zadruga »Sjeverna Bukovica« ima ekonomiju s površinom od 11 hektara, poznatu pod imenom »Liver«.

Tu ima oko 300 stabala šljiva, na jednom dijelu bio je i vinograd, ali su panjevi povadani. Na pretežnom dijelu »Livera« uzgajao se kukuruz, kao i svaki drugi na susjednim njivama, a dva hektara zadruga je izdvojila za pokusno polje na kojem se htje-

lo pokazati, da se u našim zagorsko-dalmatinskim uslovima mogu postići visoki prinosi,

I dok se ovogodišnja berba kukuruza u kninskoj općini provodila u znaku, manje više uobičajenih prosječnih prinosa i bez nekih izvanrednih događaja, dotle su zadrugari Radučićana »Liveru« potpuno uspjeli u svom pothvatu i postigli rekordni prinos. O toj značajnoj pobjedi zaslužuje nešto više reći.

Kako je to postignuto, kako su tekle pripreme i ostale faze rada, o tome ima mnogo zabilježaka u bilježnicama agronomo ing. Ante Srdelica i poslovođe zadruge Jovana Omčikusa. O tome će vam dugo pričati Ilija Šimpraga i mnogi drugi napredni zadrugari koji su vodili bitku za moderniju ratarsku proizvodnju.

Pripreme su počele rano u proljeće. Međutim, zbog kišnog perioda, sjetva se mogla obaviti tek početkom svibnja. Uzeta je u obzir sorta hibridnog kukuruza Viskonsin 691.

Na pokusnoj parceli bilo je 256 redova, a broj kućica u svakom redu 520. Ukupan broj kućica iznosio je 133.120 ili po hektaru bilo je planirano 66.560 stabljika s pretpostavkom da će se dobiti 27 dkg čistog zrna po klipu ili ukupno 17.971 kg po hektaru.

Međutim, zbog suše i drugih uzroka došlo je do smanjenja broja biljaka po hektaru. Treba zahvaliti ručnoj sjetvi u kućice, da smanjenje nije bilo još veće.

Ovolika gustoća stabljika na pokusnoj parceli bila je primljena sa čuđenjem od mnogih posjetilaca — promatrača ove akcije, koji su još pod utjecajem starih shvaćanja. Ali zadrugari su im odgovarali: »Stpajte se, ljudi, pa ćemo vidjeti tko je u pravu. Treba da znate da ima i gušćih sklopova, čak do 90.000 stabljika.«

Također su se »lomila kopija« kad su promatrači sa strane primijetili da kukuruzi nisu zagrtani, da oko njih nema onih uobičajenih »piramida«.

— Zagrtati nije potrebno, odgovarali su radnici na ekonomiji. Mi smo samo okopavali i to samo tri puta. Više nije bilo potrebno, jer nam je zemljište čisto, bez korova.

Upotrebjeno je dosta umjetnog gnojiva i to po hektaru 900 kg superfosfata, 600 kg kalijeve soli i 700 kg dušičnih gnojiva (kalkamona). Iako zbog smanjenja broja stabljika i nekih drugih teškoća na »Liveru« nije postignuta planirana proizvodnja, ipak dobiveni prinos je rekordnih razmjera.

Na pokusnoj parceli do 2 hektara dobiveno je 27.500 kg ku-

kuruza u klipu, odnosno 20.350 kg čistog zrna ili 10.175 kg po hektaru.

To je veliki uspjeh pogotovo, kad se ovaj prinos upoređuje s općim prinosima kod nas, koji se (sa domaćom sortom kukuruza) kreću od 900—1500 kg po hektaru. Oaza u kanjonu Krke dala je deset puta veći prinos. Omjer 1:10 u korist hibridnog kukuruza, zbilja mnogo govori. Ali za to treba čitav tehnološki proces usmjeriti na suvremeni način i primjenjivati potrebnu agrotehniku.

Da je to moguće i u našim uvjetima, pokazali su nam, eto, vrijedni zadrugari u Radučiću, koji će od sada svoje luke, u kanjonu Krke, zvati, zlatnim lukama.

ZAGORCI PUTUJU...

Svako jutro, dok prve sunčane zrake još nisu raspršile tamu, stotine ljudi iz sela Dalmatinske Zagore kreću uskim puteljcima krša prema željezničkim stanicama i cestama. Svako jutro i popodne između Knina, Perkovića i Šibenika, posebni vlakovi puni radnika zaustavljaju se na malim stanicama, pa i na puteljcima, gdje nema staničnih zgrada, jer oni vode prema selima i zaseocima. Ali, ne samo vlakovi, već i kamioni i autobusi. Koliko se dnevno preveze, to nitko ne bi znao reći. Više tisuća sigurno, a svakog dana ih je sve više.

Kamo odlaze i odakle se vraćaju ti ljudi? Kamenite Zagore? Cilj su im tvornice: u Šibeniku, Drnišu, Lozovcu, Kninu; cilj su im luka, brojna gradilišta itd.

Ne može se živjeti na kame- nu — kaže radnik iz Vačana, Zemlje ima tek toliko da se od nje može živjeti pola godine. A nije ni to uvijek sigurno, — objasni Zagorac, jer suha zna nanijeti mnogo zla ljudima, stoci i zemlji.

Pa ipak te ljude zovu zemljoradnicima, iako rijetko tko od njih može da osigura kruh za čitavu godinu, a povrće se tamo ne može naći ni onda, kad ga u drugim krajevima ima u izobilju. Već u lipnju

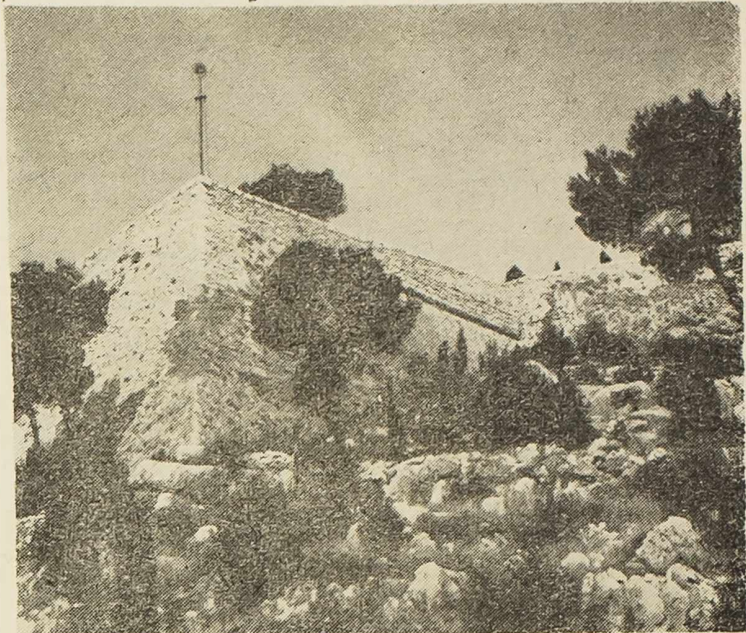
tanki sloj zemlje na kršu sagori od sunčane žege, pa po vodu za ljude i stoku treba ići po desetak kilometara. Voda je za Zagoru najveći problem. Iako je vodu nekima približio Zagorski vodovod, više je onih, koji su i dalje ostali bez vode. Da li je samo voda bila problem Zagore? Kruh sve do ovog našeg vremena bio je najveća muka. Mi bismo do Nove godine pojeli sve zalihe. Danas kruh nije glavno, govore ti ljudi. Istina, naporno zaradujemo, jer smo daleko od radnih mjesta, ali je glavno da ima posla. Ranije smo morali ponijeti u grad pršut i dati ga činovniku tvornice ili gradilišta da bi se našao kakav posao, a taj je trajao dotle dok bi se pojeo pršut.

Sputnici koji su tog jutra odlazili na rad govorili su mi o novim školama i njihovim selima, o tome kako su mnogi od njih podigli i uredili kuću itd.

Ima ih koji stanuju u gradu. Bilo bi ih i više da ima stanova. Ali, da se i ovako živjeti.

Putovanje Zagoraca traje godinama, a još više otkako je počela naša socijalistička izgradnja. (M.O.)

Historijski spomenici

Sistem utvrda oko grada Šibenika bio je upotpunjen gradnjom tvrđave Šubićevac. Šibenik je na taj način stekao izvjesnu sigurnost od napada izvana i svakako je bio jedan od najbolje utvrđenih gradova na jadranskoj obali.

Barun Degenfeld, koji je bio Mlečanin i koji je važio kao izvrstan strateg, shvatio je važnost brda sv. Vida za obranu grada, pa je u sporazumu s mletačkom vladom i uz pomoć Šibenčana dao sagraditi tvrđavu godine 1646. Radovi su trajali svega dva mjeseca.

Ipak, u ovoj tvrđavi unutrašnjost nije bila naročito uređena, vjerojatno i nije građena da bi se u njoj duže boravilo. Godine 1659. tvrđavu je proširio i restaurirao Antun Bernardo, koji je to isto učinio i sa tvrđavom sv. Ivana.

Godine 1902. općina je kupila tvrđavu na javnoj dražbi za 240 kruna. Kupljena je radi lijepog vidika, koji se sa nje pruža na Šibenik i okolice. Općinska uprava je zatražila od svog vijeća, da tvrđava s okolicom dobije naziv »Šubićevac«, prema plemićkoj porodici Šubića. Godine 1912. utemeljeno je i društvo »Šubićevac«, koje se brinulo o poljšanju okolice. Nekako u to vrijeme izgrađena je i restauracija, koja je radila punih 25 godina, dok nije stradala od požara.

1931. godine tvrđava je prešla u ruke države, a u decembru 1934. porušio se zapadni zid gotovo do temelja, koji je obnovljen tek poslije rata. Tada je tvrđava dobila sadašnji izgled i postala omiljeno svratište građana.

J. Čelar

PRIJEM UČENIKA U PIONIRSKU ORGANIZACIJU

Uoči Dana Republike na području kninske općine održane su tradicionalne svečanosti povodom prijema najmlađih učenika u Savez pionira.

Lijepa svečanost održana je za kninsku djecu u domu »Partizana«. Nakon polaganja zavjesta novoprilimljene pionire pozdravili su predstavnici narodne vlasti, društveno-političkih organizacija, JNA i društva »Naša djeca«.

Povodom ove svečanosti u domu »Partizana« održan je prigodni program.

Djeci je nakon toga priredena

zakuska u oficirskoj menzi. I vojna muzika je svojim učešćem uveličavala radosni događaj prijema učenika prvih razreda u pionirsku organizaciju.

Društvo »Naša djeca« u osnovnoj školi organiziralo je za djecu prikazivanje crtanih filmova, a kazalište lutaka u čast Dana Republike dala je premijeru dječje bajke »Zabica lutkica« od A. Žeravice. Za razonodu djece kino Doma JNA u prazničke dane prikazivalo je nagradene dječje filmove.

On je otišao prvi...

I ova jesen unijela je nemir u prosvjetne organe drniške općine. Prvi dani u ovoj školskoj godini vukli su za sobom teško breme prethodnih dana i godina. Prosvjetni radnici napuštaju ovu općinu prije nego što im učenici mogu zapamtiti ime, a kamoli fizionomije.

NIKOLA BULIĆ, učitelj koji je najdulje službovao u ovoj općini, koji je najdulje službovao uopće, izdvojio se iz njihovih redova sam. Otišao je, ne da traži bolje i udobnije mjesto, višu plaću, otišao je teška srca, a rekao je da ode »po silu zakona« On je otišao prvi u penziju iz redova prosvjetnih radnika drniške općine.

Zasto ste izabrali baš učiteljski poziv kao svoj životni put?

— Kao sin učitelja, još iz djetinjstva zavolio sam ovaj poziv, on mi je bio ideal i životni cilj.

Sigurno ste promijenili mnoga mjesta službovanja?

— Pa, vidite, i nisam! U toku svog 35-godišnjeg službovanja promijenio sam svega tri mjesta: Vrbnik kod Knina 5 godina, Siverić 13 godina i Drniš 17 godina. Nisam volio česta premještanja, jer mislim da se to ne odražuje pozitivno na rad i uspjeh prosvjetnog radnika.

Što vas je u radu najviše oduševljavalo?

— U radu me je najviše oduševljavala ljubav učenika, njihov uspjeh i poštovanje prema meni nakon njihova odlaska u život.

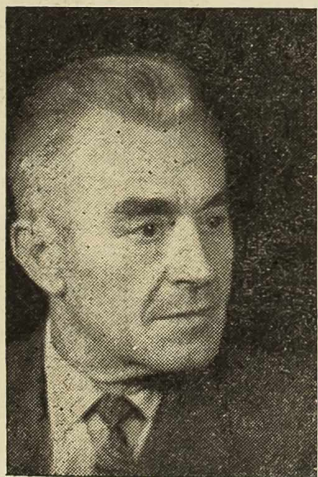
A što zalostilo?

— Bilo je i neugodnih momenata u borbi za pohađanje ženske djece što su roditelji smatrali kao nepotrebno i problem postavljali više na bazu dobrovoljnosti nego obaveze.

Koji su vaši najdraži doživljaji?

— Najdraži mi je doživljaj iz prakse bio upućivanje nekolicine učenika u srednju školu, kada su položili prvi razred i bili pohvaljeni na ispitu. Jedan je od njih pao u narodno-oslobodilačkoj borbi kao prvoborac, drugi je inženjer rudarstva, a treći je tehničar. Pri susretu pričamo o tim našim dalekim, dragim danima.

Koja bi bila vaša poruka mladima?

— O tome bi se moglo i više govoriti, a želim biti što kraći.

Smjelo na posao, mladi! Ne klonite pred prvim teškoćama. Rezultati našeg rada nisu neposredno uočljivi kao kod mnogih drugih. Tehnika u rekordnom vremenu postiže vidljive rezultate, naš je posao spor i mučan, ali je naše djelo Čovjek, najvećnjeg od svih djela čija se vrijednost ne mjeri brojkama. Ako u tom stvaralaštvu osjetite veličinu i ljepotu svog poziva, vjerujem da vam ne će biti teško ni u Vinovu ni u Mirlović - Polju. Nagradu za svoj rad ne tražite ni od koga. Ona neka vam bude u svijesti da ste učinili koliko ste mogli; da odgajate ljude koji će voljeti čovjeka; koji će u tuđoj sreći osjećati i svoju. U bljesku očiju i stisku ruke vaših nekadašnjih učenika naći ćete najveću nagradu.

Odlazeci iz kraja u kojem sam proveo gotovo čitav svoj život, opraštam se i ovim putem želeći svima koji iza mene dolaze i ostaju sve najbolje. (c)

ODGOJNI PROBLEMI

Razmaženo dijete

Razlozi, koji dovode do razmaženosti, mogu biti raznovrsni. Njih treba tražiti više u samim odgajateljima, odnosno majkama, a manje u samom djetetu. Dobra i brizljiva majka, mnogo trpi zbog poboljšavanja djeteta, pa ga dobro hrani i dobro odijeva, da bi dijete svoje zdravstveno stanje popravilo. No, takvo je dijete centar pažnje braće i sestara, pa mu i oni ugadaju na sve moguće načine. Tek, što je jedan tako mali čovjek izrazio svoju želju, već se svi trude da mu je ispune. Sve, što je neprijatno i tegobno, uklanja mu se s puta. Nikad se, dakle, od njega ne traže dokazi njegove snage i samostalnosti.

Naravno, da ovakav postupak nema svoje pedagoško opravdanje. Posljedica svega toga jest razvijanje mekuštva kod djeteta, plačljivosti, osjetljivosti i o-beshrabbrenja.

Majka riječima prelijeva svoje najsnažnije osjećaje: »Da ti se nebi što dogodilo! Da ti popipam čelo! Slatki moj! Ti si mi najmiliji! Danas mi lijepo izgledaš!« Kod takvih manifestacija majčine brige i nježnosti, dijete brzo osjeti, da je centar u porodici. On osjeća svoju važnost i uskoro hoće da vlada situacijom. Dobročinstvo se pretvara u muku, jer zlo i naopako onome, tko se suprotstavi njegovim željama i zahtjevima. Onda ono hoće na svaki način da prođe svojom voljom, služeći se pritom svim sredstvima egoističke tiranije, pakostima, upornosti i slično. Smiruje se tek onda, kada uvidi, da je svojim metodom »potčinjavanja« potpuno uspio. To su svakako posljedice pogrešnog postupka i to većinom postupka majke. Kolikogod ocu često za-

mjeravamo na prevelikoj strogošći, toliko se mora zamjeriti i majkama na velikoj blagosti i nježnosti, jer jedan i drugi postupak otežava odgojni rad, a djeca gube na svojoj zdravoj sposobnosti reagiranja i prirodnoj svježini. Razmažena djeca postaju čudna, teška i nezastitljiva u svojim zahtjevima i uvijek nezadovoljna, koja kasnije i sama sebe sažaljevaju.

Oni na kraju postaju i lijeni, pa im je i škola i školski rad odvratn. One male školske sitne slabosti, koje s lakoćom svladava svako normalno dijete, razmaženo ih preuveličava i koleba se, da ih riješi, samo da bi na sebe i dalje svaćalo pažnju od strane roditelja i sebi pribavilo moć i prednosti. Povraćanje, gušenje, grčevi, mucanje, mokrenje, kašljanje, probadanje su omiljena sredstva sa kojima takva djeca hoće, da ponovo osvoje svoje centralno mjesto u porodici. Jer, kao bolesno dijete, smije više da traži odmora, njege i obazrivosti, može da bude samovoljno i tvrdoglavo. Sve propuste opravdava majka s izjavom: »Pa to je zbog njegove bolesti.«

Razmaženo dijete osjećat će se kasnije u životu ugodno samo onda, kada bude moglo zadovoljiti svoje zahtjeve i kada bude zauzimao jedan izuzetan položaj.

Međutim, on nikada ne će moći izvršiti jedan ozbiljni samostalni akt, već će se uvijek oslanjati na druge osobe.

Jedna učiteljica dobila je u razred učenicu, koja je većinom sjedila na svome mjestu, bez ikakva interesiranja za ono, što se u razredu govori i predaje. rijetko je kada odgovarala na pitanje, i kad bi odgovarala, bi-

lo je to tiho i isprekidano, da su ostale učenice bile nervozne služati. Učiteljica je brzo uočila uzroke ovog stanja. Njena neposrednost, nesamostalnost i rasi-janost, posljedica su suviše brižljivog odgoja.

Blizim proučavanjem djeteta i ispitivanjem obiteljskih prilika, ustanovljeno je ovo:

Učenica je vanbračno dijete. Njen otac umro je rano. Po svojoj spoljašnosti, ona je ličila na njega, a mati, koja ga je neobično mnogo voljela, još više je zbog toga mazila dijete. Ispunjivala joj je svaku želju i zabranjivala da se prihvati bilo kakvog posla. Kad bi kćerka i htjela nešto da napravi, sljedila bi zabrana: »Ostavi ti to, samo ćeš porazbijati šolje i tanjire!« Ako bi pošla donijeti ueljena iz područja, kao što je to činila njezina mala susjetka, majka bi je predusrela riječima: »Teško je to za tebe«, mjesto da je pusti, da s razmjerno njevoj fizičkoj snazi, pristupi tom poslu.

Pa, ni ono, što je lakše bilo, u dućan poći nije dozvoljavala, jer bi tobože mogla izgubiti novac. Tako je dijete postepeno izgubilo svako povjerenje u sebe. Ono se počelo u domu osjećati suviše i bilo je nezadovoljno. Time je majka bacila dijete u kobno stanje nedovršenosti, u jako o-beshrabbrenje, nepouzdanje u sebe, konkretno učinila je dijete nesretnim. Kćerka je osjećala, što više ulazi u život, da to više poraza doživljuje. No zahvaljujući upornom radu i stalnoj brizi učiteljice, koja joj je u školi povjerala samostalne zadatke u gimnastici, ručnom radu, matematički itd. Ova učenica nije postala potpuni životni mekušac.

M. Mrden

kultura - prosvjeta - kultura - prosvjeta - kultura

Literarni sastanak Tema za diskusiju

Dvorana kina »Tesla« nije bila tijesna za one koji su se prije nekoliko dana okupili htijući čuti i vidjeti našeg eminentnog spisatelja Zagrebčanina Dragu Ivaniševića. No uza sve to, ili u pravo zbog toga, vrijeme provedeno na ovom »Literarnom sastanku« u svakom je slučaju utrošeno korisno. Iako smo čuli neke već i do sada poznate istine, ipak, pošli smo s ovog razgovora obožavajući i novim saznanjima, s proširenim horizontima. A to je, uostalom, i bila svrha ovog sastanka.

Ivanišević je prije svega pročitao nekoliko svojih pjesama, nastalih uglavnom u posljednje vrijeme, od kojih se naročito doimala pjesma posvećena Tinu Ujeviću u kojoj smo, budi uzgred rečeno, i osjetili ponešto od one težine i snage Ujevićeve poezije. Uz to vrijedno je zabilježiti i pročitane stihove na čakavskom dijalektu.

Kasnije, govoreći upravo o ovoj vrsti poezije, koja je u lijepom prosjeku bila zastupana kod naših starijih književnika, Ivanišević je rekao, da najveću njezinu vrijednost vidi upravo u njenom osebnom koloritu, u onoj fluidnoj snazi škrapa i malih jedrenjaka, pogrbljenih margerita i poderanih hlača ribara, u njenoj volji i evidentnoj mogućnosti, da se oživi (i ovjekovječi) ovaj naš »malik« čovjek, koji s vremenom progresa mijenja svoje navike i svoj način života.

Kada je bila riječ o prijevodu strane lirike, Ivanišević je poznat i kao vrstan prevodilac, pjesnik je rekao, da je, po njegovu mišljenju, prilikom prijevoda najvažnije »uhvatiti« srž onoga što je dotični pjesnik htio reći, a ne, prihvaćajući se toga posla, podležiti (ipak značajnim) raznovrsnim, čisto tehničkim pitanjima.

Pri kraju, odgovarajući na pitanja o svojoj drami »Ljubav u koroti« Dragu Ivanišević se ograničio na to da iznese ono što ga je nukalo da se prihvati realizacije jedne, i po našem mišljenju, veoma vrijedne ideje.

D. B.

GOSTOVANJE GRUPE DALMATINACA

Drugog dana proslave 29. novembra gostovala je u Kninu grupa Dalmatinaca Petra Tralića. Oni su u dvorani Doma JNA priredili uspješno veće dalmatinskih i drugih narodnih pjesama te zabavnih melodija. Sudjelovali su: Vice Vukov, Borka Mamluša, Petar Tralić, Ivan Pincetić, Sime Mardesić, Tatjana Sekulić, Zvonko Prelčec i Mile Krkavica. U muzičkoj pratnji na klaviru sudjelovao je Mario Bogliuni, kompozitor zabavne muzike i opatijskog šlagera »Prodavac novina«.

(m)

Kako organizirati stručno usavršavanje prosvjetnih radnika u manjim općinama?

Dosadašnji oblici stručnog usavršavanja i zabavnog života prosvjetnih radnika, koji su udaljeni od većih centara, ne mogu da zadovolje. Ima i onih prosvjetnih radnika koji su po nekoliko godina u istom mjestu, a svega su jedan put bili u kinu, a da se o kazalištu i ne govori. Kulturni nivo takvih prosvjetnih radnika iz dana u dan opada. Umjesto da se selo mijenja, zahvaljujući utjecaju prosvjetnog radnika i drugih faktora, takav prosvjetni radnik prilagođava se sredini u kojoj se nalazi. Znači problemi postoje. Ali, kako prići njihovom rješavanju. U većini slučajeva stručni rad u ovakovoj sredini odvijao se preko sindikalnih grupa. One su bile osnovane na principu da svaka škola sa područnim odjeljenjima sačinjava jednu radnu grupu. Prosvjetni savjetnici dolazili su redovito na sastanke grupa gdje su držali predavanja ili upoznavali prosvjetne radnike s najnovijim metodama i stručnom literaturom. Prije osnivanja Zavoda za školstvo, pedagoški centri organizirali bi predavanja iz pojedinih predmeta ili oblasti, ali takovi seminari nisu bili dostupni većini prosvjetnih radnika, a naročito onim koji rade sami u školi. Narodni odbori općina teško bi se odlučili da nekog prosvjetnog radnika upute na seminar, jer bi škola morala da bude zatvorena.

Kako pomoći ovim ljudima da se trgnu iz te učmalosti i da se bar na jedan dan nađu u sredini gdje bi zaboravili nenormalno stanje pod kojim žive i rade? Putovi za rješavanje ovih problema mogu biti različiti počev od raznih savjetovanja u trajanju od nekoliko dana u centru kotara pa do upućivanja na redovito i izvanredno studiranje. Sindikalne grupe i njihov program rada ne mogu zadovoljiti interese većine prosvjetnih radnika. U posljednje vrijeme prisustvovao sam svim sastancima sindikalnih grupa i promatrao na koji se način obrađuje program što su ga razradile sindikalne podružnice u saradnji sa prosvjetno - pedagoškom službom. Rad se uglavnom odvijao na taj način što bi se jedan ili dvojica pripremili za određenu temu, dok bi ostali bili pasivni promatrači. Ako bi se raspravljalo o načinu obrade materije u pojedinom predmetu to bi intenziviralo samo one koji predaju dotični predmet u svojoj školi, dok bi ostali jedva čekali da se

sastanak što prije završi. Konkretno sam veći broj prosvjetnih radnika i svi se oni slažu u jednom, da bi bolje bilo da su ostali u svojoj školi i taj dan. O ovom problemu diskutiralo se i na zadnjem plenumu prosvjetnih radnika općine Skradin.

Da bi se donekle u ovakovoj situaciji zadovoljio interes većine, rad bi trebalo organizirati na slijedeći način:

Početkom svakog mjeseca svi prosvjetni radnici obavezno bi, na poziv Sindikata prosvjetnih i naučnih radnika ili Savjeta za prosvjetu općine, dolazili u sjedište općine. Unaprijed bi bio detaljno razraden program rada. U uvodnom dijelu bi prosvjetni savjetnici ili neki javni ili politički radnik iz općine ili kotara održao kratko predavanje. Tema bi trebala da bude zajednička za sve prosvjetne radnike i da bude aktualna kako bi je svi prosvjetni radnici mogli s interesom pratiti. Poslije uvodnog predavanja prosvjetni radnici bi prema želji odlazili u posebne prostorije gdje bi se odvijao rad stručnih aktivna. Mi smo već na-

čelno razradili i program rada što će ti aktivni rješavati. Na primjer, aktiv nastavnika koji predaju materinji jezik u osnovnim školama predvidio je da na prvom sastanku proanalizira kako je izvršeno planiranje nastavnog gradiva iz ovog predmeta, zatim će se raspraviti o literaturi koju pojedine škole posjeduju radi uzajamne razmjene. Na drugom sastanku predviđeno je da se razmotre najčešće griješke koje učenicima prave radi zajedničkog konsultiranja o otklanjanju itd. I ostali aktivni planirali su nešto slično iz svog područja. Učitelji nižih razreda opredjeljivat će se u aktivne svojih razreda. Rad i razvoj ovih aktivna obavezno bi trebao pomagati Zavod za školstvo kotara. Mišljenja smo da bi ti aktivni u centrima općina trebali posjedovati savremenija učila kao na pr. magnetofon, dijafilmove, gramofonske ploče, slike za opisivanje itd. Smatram da će aktivni organizirani na ovakav način odigrati vrlo važnu ulogu na unapređenju nastave i slobodnih aktivnosti.

Poslije završenog rada po gru-

pama, predviđena je kraća zajednička ekskurzija. Prosvjetni radnici, koji rade u centru općine, priredili bi s učenicima iz svoje škole kulturni program ili bi se za tu priliku zatražilo od poduzeća za distribuciju filmova da pošalju dobar film, koji bi se posebno prikazivao za prosvjetne radnike. Navečer bi svi skupili bili na zajedničkoj zabavi. Na ovakove skupove povremeno bi se pozivali naši poznati književnici, koji bi čitali odlomke svojih djela i govorili na koji način stvaraju svoja djela. Svi prosvjetni radnici oduševljeno su prihvatili ovakav oblik rada.

Dosadašnje sindikalne grupe bi se ukinule, a podružnica bi u saradnji sa Zavodom za školstvo radila na realizaciji naprijed navedene zamisli.

Nastavnički zborovi bi za svoje prilike i u odnosu na svoju konkretnu situaciju organizirali proučavanje određene oblasti o kojoj zavisi sagledavanje bitnog problema unapređenja nastave na dotičnoj školi. Ovi sastanci održavali bi se u slobodno radno vrijeme da se ne bi gubilo previše nastavnih radnih dana.

Uroš Korlat,
prosvjetni savjetnik

Narodno kazalište

„Ljubav u koroti“

Postavljajući anti - antigonsku tezu u svojoj »Ljubavi u koroti«, pjesnik Drago Ivanišević je očigledno htio dokazati da je kroz našu narodnu revoluciju evoluiralo gledanje na odnos: svijest - osjećaj, odnosno da je svijest kadra da po određenim uvjetima odredi osjećaj. Polazeći od ideje iz stare grčke priče i poznate Sofoklove tragedije o sestri, u kojoj prevladava ljubav za bratom političkim neprijateljem, prema određenom ili mogućem motivu iz revolucije, Ivanišević gradi lik Marte tako da, osim časovitog antigonskog kolebanja, u Marti nije nagrižena osnovna etika borca, koju pjesnik motivirano uznosi do ljudskoga. Ono, pak, na čemu Ivanišević razvija dramu, to je Martino saznanje da se posumnjalo u njezinu etiku. Martina drama dobiva na dimenzijama

s time što i Ognjen, čovjek koga ona voli, u odsudnom času gubi vjeru u nju. Tako gubitak brata koincidira s gubitkom njezine ljubavi, i ona, nakon što je rat svršio, zavija u korotu bratov portret koji je tek simbol izgubljene ljubavi za voljenim čovjekom.

U drami, koja je pisana sa znanjem i u kojoj se odnosi razvijaju zaista dramski, ima nekoliko, da se tako izrazimo, diskutabilnih momenata. Tako, čini nam se da društvo nije dovoljno afirmiralo »čistit« lik Marte. Ona, koja je bila u boračkom štabu ličnost od značenja, nakon rata je samo učiteljica. Ne vidi se njezin društveni i javni položaj. S druge strane, očito pozitivna ličnost - Ognjen, ali ne bez mane, društveno je afirmiran i izvlači iz moralnog i političkog blata Mariju,

za koju ne vidimo čime je to završila. Ona je u času zbivanja drame ista kao i pred sedam godina, odnosno, kakva je bila za okupacije, takva je u cijelosti ostala i poslije rata. Nema garancije da je to doista Marijino oslobođenje. Pa, ni odnosi Marte prema Mariji nisu najčistiji, iako objašnjivi.

Međutim, ovi »diskutabilni« momenti ni najmanje ne smetaju drami, u kojoj je Martin problem sasvim u prvome planu, tako da svojom jačinom zastire ono što izaziva na »sporedne« razgovore.

Redatelj Bogdan Jerković, zajedno s ansamblom Narodnog kazališta, predstavio nam je »Ljubav u koroti« u njezinom pravom, svijetlu, prikazaviš je kao psihološku dramu. Drama je tekla prirodno i redatelj je uspio razlučiti elemente koji su se uslijed kratkih i konciznih rečenica teksta mogli izgubiti. Osim toga, redatelj je uspio rad glumaca sve što na to da nije bilo stršnja ni padova prema osnovnoj liniji igre.

U ovoj dobroj predstavi, za čiji su uspjeh, pored redatelja, zaslužni i glumci, ovi su se pojedinačno istakli, tumačeći likove i dramu u skladu s tekstom i koncepcijama redatelja. Gladni lik Antigone, iz kojega međutim govori žena, dala je Viktoria Ivezić, tako da se to može smatrati jednom od najuspješnijih njezinih ostvarenja. U toku čitave igre bila je dosljedna tekstu, liku i određenoj koncepciji. Njezinu sestru Mariju, »časticu na val«, igrala je uvjerljivo Jelica Jovanović. U ostalim ulogama: Milice, dobroćudne i poštene žene staroga društva, Zorana, kritizera opaka jezika koji čuva svoju socijalističku službicu, te Ognjena, čovjeka novog vremena, prikazali su prvaci Neva Belamarić, Zvonko Lepetić i Đorđe Jovanović. Neva Belamarić odigrala je svoju ulogu poznatom studijoznošću, Zvonko Lepetić bio vjeran i plastičan »frajer«, dok je Đorđe Jovanović za nijansu trebao jače naglasiti značenje lika kojeg je igrao.

Inscenacija gosta Aleksandra Augustinčića, jednostavna, s najnužnijim rekvizitima, uspjela je dočarati dom Marte i Marije u malom primorskom mjestu.

Nacrt za kostime izradila je Inga Kostinčević-Bregovac.

S ovom predstavom »Ljubav u koroti«, drame pjesnika Drage Ivaniševića, koja spada među najuspješnija ostvarenja suvremene domaće dramatike, otvorena je nova sezona našeg kazališta, koje će se s najavljenim pretežno nacionalnim repertoarom pridružiti proslavi 100-godišnjice Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu i Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

C. V.

film

Crvenokosa Julija

FRANCUSKI FILM. REŽIJA: CLAUDE BOISSOL

Ovaj film bio nam je interesantan posebno zbog Pascale Petit, mlade glumice koju često spominju kao najobzobljenu konkurentkinju Brigitte Bardot, zapravo kao jedan njezin pozitivniji pandan. Prvi put je vidimo u glavnoj ulozi i moralno priznati da posjeduje prilično ljupkosti i svježine, bez naglašenosti erotičnosti koja je karakteristična za B. B. Nije niti bez talenta, ali uza sve te kvalitete teško da može biti ozbiljnija konkurencija B. B., barem što se tiče stepena popularnosti kojeg je ova dosegla i pojava kojeg znači u filmskom svijetu. Sam film je jedna lagana priča o ljubavi, koja se o stvaruje tek u drugoj generaciji. Ne bi stvar bila možda loša, da je u nju unijeto malo više temperamenta i dinamičnosti, koji bi učinili da pažnja gledalaca bude malo više zaokupljena. Ovakvo, naš interes teško da je prelazio sa glumice u naslovnoj ulozi.

Nebo zove

SOVJETSKI FILM. REŽIJA: ALEKSANDAR KOSIR I MIHAIL KARJUKOV

S obzirom na velika dostignuća sovjetske raketne tehnike, ovaj film smo zamišljali kao jednu naučnu fantaziju, koja će, bazirani na najnovijim rezultatima, biti jedna vizija budućnosti, u kojoj teško da bi moglo biti mjesta današnjim blokovima i hladnom ratu. Međutim, i u ovoj budućnosti, kakvu nam je dočarala mašta stvaroca ovog filma, kada ljudi već naveliko šetaju po svemiru, postoji borba za prestiž između Rusa i Amerikanaca i da je ta borba samo na naučnom polju bilo bi sve u redu, ali, osim što ljudi krstare svemirom, kao da se ništa nije izmijenilo od današnje situacije. Tako smo umjesto naučno - fantastičnog filma gledali i previše naglašenog propagandu, koja čvrsto sjedi na blokovskim pozicijama i koja je barem u ovakvim filmovima deplasirana i grubo nakalamljena. Zbog toga je film loš, ne spominjući i dosta tromo i teško odvijanje radnje. Jedino vrijedno i interesantno u njemu je ono što je zbilja naučno-fantastično, all to je, nažalost, potisnuto u drugi plan.

Majka Indija

INDIJSKI FILM. REŽIJA: MEHBOOB KHAN

Sjetimo se da je Indija zemlja 400 milijuna stanovnika, da još i danas tamo ljudi umiru od gladi, raznih epidemija i prirodnih nepogoda, pa će nam ono što gledamo u ovom filmu, kolikogod izgledalo strašno, biti ipak vjerovatno. Stradanje jedne obitelji u uslovima zaoštalošći, neznanja i pljačke u neku ruku je simbol teškog života čitave Indije. Film je pun događaja, koji moraju da čovjeka potresu. Možda se čak i previše toga htjelo prikazati, tako da je došlo i do izvjesne prezasićenosti, radi koje nam je film izgledao i duži negoli je u stvari. Usprkos tome, ovaj film je jedno zaista snažno djelo, pojedine scene su upravo majstorske i indijska kinematografija, koju slabo poznajemo, iako je po kvantitetu među prvima na svijetu, ovim filmom nam se predstavila u odličnom svjetlu. Posebno ipak moramo istaknuti impresivnu glumu Nargis u ulozi majke.

— b —

NAKON DUGIH pripremnih radova konačno je predat na upotrebu Narodnom odboru općine jedan od najljepših renesansnih spomenika u našem gradu - Gradska vijećnica.

U KAZALIŠTU MLADIH počelo se s pripremanjem i postavljanju dječjeg igrokaza »Snježuljica i sedam patuljaka«, Režija ovog djela povjerena je Janu Jankoviću.

TRIBINA MLADIH u zajednici s Narodnim sveučilištem priprema jednu novinu za naš grad. Bit će to cjelovečernji program ispunjen dramskim, zabavnim i muzičkim točkama.

Mozaik

Pripreme Baletnog studija

Baletni studio, koji djeluje kao ogranak Kazališta mladih, okupio je ove godine više od sedamdeset ljubitelja ove grane umjetnosti. Kako je predviđeno u toku jednogodišnjeg rada Studio će dati nekoliko cjelovečernih programa. Prema obavještenjima, prvi nastup ovog mladog ansambla može se očekivati u povodu Dana dječje radosti.

Lutkarska predstava

Iako Lutkarska scena Kazališta mladih nije bila ni do sada neaktivna, tek je prošle srijede došlo do prve premijerne predstave za naše mališane. Toga dana oni su imali prilike gledati zanimljivi dječji komad poznatog zagrebačkog spisatelja Lučena Sirole »Aždaja i carev sin«. Mladi gledaoci srdačno su pozdravili izlasciće.

Nove knjige Petra Bilušića

Dječji pisac Petar Bilušić, čija je poema »Djedo mornar i unuk kapetan« prije nekoliko godina izdana u zagrebačkoj »Seljačkoj slozi«, a odmah potom prevedena na talijanski, najavio je da će uskoro izaći iz štampe njegove tri najnovije knjige (u izdanju »Stampe«), i to »Raspjevani vali« (zbirka pjesama za djecu), »Učiteljica Maja« (poema za djecu) i »Gospodin Magarac« (zbirka pripovjedaka za djecu).

Napis Antuna Ratkovića u prvom broju „Diadore“

Nakon dužih priprema, pojavio se prvi broj »Diadore«, glasila Arheološkog muzeja u Zadru. Casopis će se isključivo baviti arheologijom. Težište rasprava je na materijalu iz šireg područja sjeverne Dalmacije, s teritorija nekadašnjih Liburna, koji su živjeli u kraju između Krke i Raše. Između ostalih priloga, u ovom broju nailazimo i napis našeg sugrađanina prof. Antuna Ratkovića »Reljef Epone iz Koprna u Dalmaciji« (Epona je keltska božica konja, koja se štuje i u rimsko doba).

Osvrli

„GLAS MLADIH“ br. 4

U svakom slučaju hvale je vrijedna inicijativa pojedinih škola da se povremeno izdaje jedan literarni časopis, koji bi služio učenicima, da objavljuju svoje prve literarne i likovne radove. Dok o tome pišemo mislimo i na 4. broj časopisa »Glas mladih«, kojeg izdaje II. osnovna škola. Ovo je prvi broj u novoj nastavnoj godini.

Kada govorimo o literarnim prilozima moramo, naravno, imati na umu, da su sve to manje više jedni od prvih radova ovih mladih literata. I da ih s tog stanovišta moramo i promatrati. Pa ipak, bar za neke radove, možemo slobodno reći da nas zadovoljavaju. Ima u njima nešto što nas osvaja, što nas plijeni jednostavnošću zapažanja i iskrenošću stavova. Ima i onih koji i s literarne strane znače ako ne već potpuno i gotovo dovršenje, a ono svakako nagovještaj, da se mogu s vremenom i vrijednije stvari očekivati. A to nas veseli i ohrabruje. To nam je drago.

O čemu sve pišu naši mladi književnici? Izbor tema je bogat. Da nabrojimo samo neke naslove: Zastave govore, Stigla je dugo očekivana sloboda, Kod ranjenih drugova, Iz naših tvornica i poduzeća, Ranjena vjeverica, Prijelaz preko Sutjeske, Jagodine patnje itd.

Premda bi se moglo i više priloga navesti, zbog ograničenosti prostora citirat ćemo samo jedan rad, jednu pjesmu.

KORAK PO KORAK
Snage naše bijahu male
To je znao svak;
Gladni, bosmi mi smo išli
korak po korak

Vodene su ljute bitke
Od svanuća do u mrak
Mi smo hrabro išli naprijed
korak po korak

Naša borba bijaše teška,
Neprijatelj jak,
Ali smo ipak stigli k cilju
korak po korak

U ovom broju pod naslovom »Susret s Desankom Maksimović«, objavljen je odgovor na nekoliko pitanja, koje su našoj poznatoj književnici uputili učenici ove škole, kao i njezino po-pratno pismo. U svakom slučaju jedan koristan i pohvalan vid suradnje.

Uz ove priloge nailazimo i na crtanj roman u nastavcima, te »Sarenu stranu«, na kojoj su našli mjesta vicevi, križaljke i rebusi.

Zapaženi dio ovog broja čine likovni prilozii, koji su kvalitetno dobri i funkcionalno uklopljeni.

Koncert „Kola“ u Rijeci i Pulj

Za vrijeme proteklih prazničkih dana radničko kulturno - umjetničko društvo »Kolo« je sa svojim mješovitim zborom priredilo koncerte u Rijeci i Pulj. Oba ova nastupa organizirali su domovi JNA u spomenutim gradovima. Uoči Dana Republike »Kolo« je sa nešto skraćanim programom nastupilo u Rijeci, dok je drugog dana u Pulj izvelo cjeloviti program čiji su pretežni dio sačinjavale nove kompozicije.

Kako se doznaje »Kolo« će izvesti svoj program i u Šibeniku, u subotu 10. o. mj.

gradske vijesti

Sjednica Narodnog odbora općine Izmjena Odluke o budžetu za 1960.

Šta projektira „Rivijera“

Srijedom u 7 JAVNA TRIBINA Radničkog sveučilišta

Predavanja:

Srijeda, 7. XII **Aktuelni razgovori: Novi pravopis i mi.** Predavač: prof. Ivo Livaković.

Srijeda, 14. XII **Ekonomске jedinice, bitan faktor u daljem razvoju radničkog samoupravljanja.** Predavač: Ilija Marjanović načelnik u Drž. sekretarijatu za poslove financija. Dvorana Društvenog doma. Početak u 19 sati.

Filmske predstave:

Srijeda, 7. XII Francuski film »Taksi i prikolica«. Kino »Sloboda«.

Srijeda, 14. XII Domaći film »Signali nad gradom«. Kino »Tesla«.

Početak u 16 sati. Ulaznica 30 dinara.

NARODNO KAZALIŠTE

Srijeda, 7. XII. — DOŽIVLJAJI NIKOLETINE BURSACA. — Predstava za pripadnike JNA. Početak u 15 sati.

Četvrtak, 8. XII — LJUBAV U KOROTI — Gostovanje u Kninu. Početak u 20 sati.

Subota, 10. XII — DOŽIVLJAJI NIKOLETINE BURSACA — Predstava za Kotarski odbor ratnih vojnih invalida. Početak u 19 sati.

Nedjelja, 11. XII. — LJUBAV U KOROTI — Početak u 20 sati.

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera talijanskog filma — GENERAL ROVERE — (do 12. XII).

Premijera domaćeg filma — SIGNAL NAD GRADOM — (13.—19. XII).

»20. APRILA«: američki film — GRAD BEZ ZAKONA — Gostovanje Jugoslavenske kinoteke (do 9 XII).

Premijera domaćeg filma — VESELICA — (10.—12. XII) Premijera američkog filma u boji — SLOMLJENA ZVIJEZDA — (13.—18. XII)

»SLOBODA«: premijera francuskog filma — TAKSI I PRIKOLICA — (do 11. XII). Premijera sovjetskog filma — TUĐA DJECA — (12.—16. XII).

DEŽURNE LJEKARNICE

Do 9. XII — II narodna — Ulica Bratstva i jedinstva.
Od 10.—16. XII — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.

Iz Matičnog ureda

ROĐENI

Lovrana, Dragutina i Milke Matić; Ana, Franje i Olge Paškvalin; Slavoljub, ing. Miroslava i Milke Zdunić; Dragica, Dušana i Marije Miliša; Dragomir, Anđelka i Mare Gović; Dragan, Jakova i Marije Bolanča; Marina, Slavka i Milke Krnčević; Nada, Gnjatija i Kate Skočić; Snježan, Ante i Nele Anić; Sandra, Leonarda i Anke Jelenić; Mladen, Nikole i Ane Kunić; Goran, Tomislava i Aranke Jelić; Jelena, Petra i Milene Tolj; Maslinka, Svetlana i Milke Belač; Nikica, Anđelka i Magde Guljin; Albina, Dušana i Ilde Grubišić; Damir, Zdravka i Lucijane Mikelin; Branka, Silka i Ivanke Karadžole; Branislav, Franje i Milice Mišković; Marko, Ivana i Ane Skelin; Romeo, Šime i Tonke Garma; Diana, Pavla i Marije Zorić; Gordana, Roka i Marije Vukić; Helena, Jerka i Olge Jadrov; Zoran, Vlatka i Ankice Nikolin; Zdravko, Nikole i Zorke Guljin; Marija, Stipe i Danice Jajac; Zorica, Ante i Stanke Dabov; Zoran, Dobromira i Dragice Lugočić; Jelica, Darinka i Janje Savić; Nikica, Ante i Dare Rajčić; Mladen, Mirka i Zorke Erak; Nevenka, Miroslava i Dume Bogdanović; Milenko, Joke i Ane Maletš; Emilia, Miljenka i Danice Girin; Dori, Stojka i Ileana; Željko, Marka i Milke Grubišić; Željko, Luke i Milke Gojanović; Damir, Tonča i Božene Lučev i Marjan, Ante i Milene Živković.

VJENČANI

Ljubić Jere, kalkulant — Gulina Tona, domać; Dodig Marko, radnik — Mrša Desanka, domać; Radović Tomislav, konobar — Knežević Cvita, domać; Pašković Svetomir, služb.; Jurilin Nada, radnica; Lokas Janko, radnik — Lokas Mara, domać; Lokas Andrija, radnik — Alviž Lora, radnica; Mujčić Ago, strojobravar — Šarlah Frančiška, služb.; Protega Niko, radnik — Mišura Stana, domać; Vučenović Ivan, služb.; Bušać Milka, radnica; Bačelić Tihoimir, električar — Tanfara Tonka, krojač; Robić Alojz, maš. bravar — Erak Anđelka, domać; Crnogaća Vlatko, pom. šofer — Knežević Nada, služb.; Kováč Ante, bravar — Rupić Anđelka, služb.; Grčić Derviš, ljevač — Božikov Divna, služb.; Urleb Marjan, zidar — Cesar Magdale, radnica; Tomić dr. Marko, liječnik — Martinević Nevenka, stud. prava i Maroti Ivo, ljevač — Milković Neda, služb.

UMRLI

Čupić Mile Dragin, star 31 dan; Cigić Lovre pok. Grge, star 51 god.; Pulić Jere pok. Ante, star 74 god.; Pešlac Milan Lazin, star 29 god.; Stipišić Dinko pok. Jure, star 56 god.; Grubišić — Rovilo Dragutin pok. Šime, star 54 god.; Gracin Blaž Vicin, star 63 god.; Vlahov Branko Vicin, star 5 god.; Baranović Janja rod. Stošić, stara 79 god.

Oba vijeća Narodnog odbora općine Šibenik su na sjednicama, koje su održane prošlih dana, pored ostalog, usvojili neke izmjene i dopune Odluke o budžetu za 1960. godinu. Usvojene izmjene su ustvari dio redovnog financijskog poslovanja općine, a između ostalog, bile su diktirane i novim zakonskim propisima prema kojima su povećani budžetski rashodi uvođenjem stope socijalnog osiguranja od 2 posto na osobne dohotke.

Usvojene izmjene nisu utjecale na veličinu predviđenih prihoda i rashoda, koji za ovu godinu iznose 487.500.000 dinara, već je u dijelovima »prosvjeta i narodna kultura«, zatim »zdravstvena zaštita« i »komunalna djelatnost« došlo do povećanja rashoda za 7.705.000 dinara, a u dijelovima »socijalno staranje«, »državna uprava i sudstvo«, zatim »neprirodne investicije«, »dotacije«, »obaveze po zajmovima i garancijama« i kod »budžetske rezerve« do smanjenja rashoda u istom ukupnom iznosu, pa je na taj način budžet uravnotežen.

Ranije donesena Odluka o načinu obračunavanja i naplati naknade za održavanje javne čistoće dopunjena je propisima, kojima se istim obavezama obuhvaćaju i vojni objekti.

Drveni kombinat u Šibeniku je zbog proširenja svojih proizvodnih kapaciteta, a posebno stolarije, zatražio zajam kod Zavoda za zapošljavanje radnika u Šibeniku u iznosu od 10 milijuna dinara. Nakon povećanja kapaciteta u ovom poduzeću zaposlit će se 10 radnika stolarske struke. Pošto

je dobivanje zajma uslovljeno garancijom Narodnog odbora, to su je oba vijeća izglasala jednoglasno.

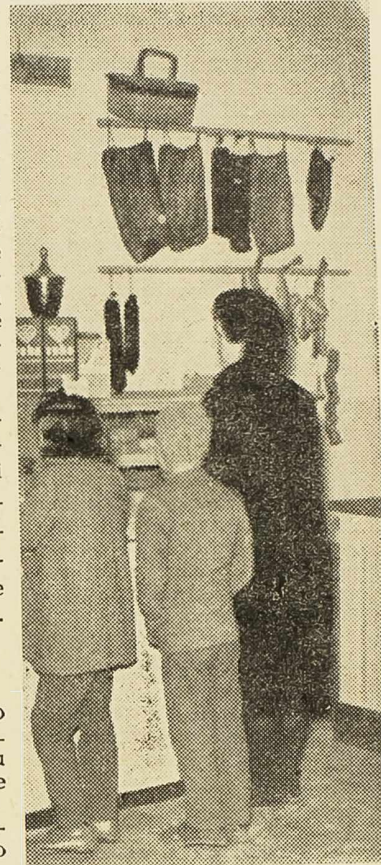
U svrhu uplate vlastitog učešća, Tržnoj upravi u Šibeniku, kao investitoru u gradnji skladišta voća i povrća, isplaćen je zajam iz lokalnog investicionog fonda u iznosu od 36 milijuna dinara. Ugovorom o sklapanju tog zajma predviđena je obaveza da se zajam povraća u roku od 15 godina. Kako je u međuvremenu došlo do poskupljenja troškova oko izgradnje ovog objekta, to nije došlo do završetka radova, a povećale su se obaveze investitora. Iz tih razloga vijeća su, raspravljajući o nastaloj situaciji, odlučila da se smanje godišnji anuiteti i na taj način Tržnoj upravi omogućiti normalno poslovanje sa skladištem.

Posebним rješenjem usvojeni su zaključci skupština poljoprivrednih zadruga u Šibeniku i Konjevratima o njihovom spajanju u jednu zadrugu pod nazivom »Jedinstvo«. Prema obrazloženju koje je dano uz usvajanje ovog rješenja podvučeno je da će se formiranjem jedne jake poljoprivredne organizacije na širem području stvoriti uslovi bolje proizvodnje i otkupa poljoprivrednih proizvoda potrebnih za opskrbu grada.

Oba vijeća su isto tako riješila, da se zbog nesredene finansijskog stanja, zanatskoj radnji »Instalator« u Šibeniku do daljnjeg postavi prisilna uprava. Aktuelna situacija dovela je u pitanje djelovanje ove radnje, pa se

zbog potreba njenih usluga građanima i poduzećima donijela odluka o saniranju njenog poslovanja.

Na ovoj sjednici potpredsjednik i šefovi nekih službi u Narodnom odboru općine Šibenik dali su odgovore na ranije postavljena pitanja nekih odbornika. U vezi rada komisije za obnovu u ratu popaljenih kuća je rečeno da je komisija završila rad, dobio se potpuni uvid u stanje pa će u toku ove godine biti za to dodijeljena sredstva u iznosu od 3,5 milijuna dinara. Prema pravilima o dodjeljivanju ovih sredstava u određenom iznosu učestvovat će i sami korisnici zajma. T. D.

U jednoj gradskoj prodavaonici

ZAVRŠEN II MEĐUNARODNI FESTIVAL NAUČNO - TEHNIČKIH FILMOVA

Jučer je u Šibeniku završen II međunarodni festival naučno-tehničkih filmova, koji je održan od 4.—6. ovog mjeseca. Festival je organizirao Kotarski odbor Narodne tehnike u suradnji s jugoslavenskim društvom za popularizaciju tehnike »Nikola Tesla« iz Zagreba. U kinu »Sloboda« Šibenčani su mogli vidjeti više filmova FNRJ, SSSR, Francuske, DR Njemačke, Italije, Nizozemske, Belgije i Čehoslovačke iz različitih oblasti nauke i tehnike. Posebne jutarnje priredbe organizirane su za školsku omladinu. (M. O.)

Kretanje brodova

»SLOBODNA PLOVIDBA« ŠIBENIK

»Bor« na putu za Liverpool, »Dorčol« na putu za Hamburg, »Promina« u Rijeci, »Šubičevac« na putu za Rio de Janeiro.

»DALMATINSKA PLOVIDBA« ŠIBENIK

»Višegrad« na putu za La Nouvelle, »Novigrad« u Rijeci, »Biograd« na putu za Akab, »Dravograd« u Rijeci, »Mrav« u Šibeniku, »Volosko« u Splitu, »Malinska« na putu za Veneciju, »Murter« u Rijeci.

ELEKTRIČNO PODUZEĆE ŠIBENIK

traži

JEDNOG DAKTILOGRAFA

I KLASA

OSOBNI DOHODAK PO TARIFNOM PRAVILNIKU. PONUDE SLATI NA GORNJU ADRESU DO 20. XII 1960. GOD.

MALI OGLASNIK

PRODAJE SE KLAVIR (pijanino) u vrlo dobrom stanju. Obratiti se: Šibenik Pekarska 2/III.

Savjetovalište za odgoj djece

Na inicijativu Saveza društava »Naša djeca« u Šibeniku osnovano je Savjetovalište za odgoj djece. Zadatak je Savjetovališta da pruža pomoć roditeljima u odgoju djece, čije je ponašanje poremećeno. Ta je pomoć potrebna na pr.: kad se dijete ne uklapa normalno u društvene odnose (skitnja, krađa i slično); kad je dijete u stalnom sukobu sa svojom okolinom, pa je izrazito neposlušno, drsko, nasilno, razmaženo; kad je dijete povučeno, plašljivo, osamljeno; kad pokazuje slab uspjeh u školi itd.

U Savjetovalištu pruža roditeljima i djeci pomoć pedagog, liječnik, psiholog, pravnik i socijalni radnik.

Narodno sveučilište Tribina mladih

U prostoriji Društvenog doma održat će se u utorak, 13. ovog mjeseca predavanje za omladinu. Glavni urednik »Šibenskog lista« Nikola Bego govorit će o XVII olimpijskim igrama u Rimu (uz projekcije). Početak predavanja u 16 sati.

Ako je kod djeteta poremećeno tjelesno ili duševno zdravlje, Savjetovalište upućuje pacijenta u ustanovu, koja mu može najbolje pružiti pomoć.

U Savjetovalište može doći svaki roditelj na vlastitu pobudu, po uputi društva »Naša djeca«.

Prostorije ove veoma korisne institucije malaze se u Domu zdravlja, a uputstva se mogu dobiti utorkom i petkom od 17 do 19 sati.

Škola za roditelje

Općinski odbor društva »Naša djeca« otvara školu za roditelje u vidu tečaja. Predavanja će se održavati svakog četvrtka u prostorijama Centra za unapređenje domaćinstva (kod pošte). Predavanje počinje 8. ovog mjeseca u 18 sati.

NOVA AUTOBUSNA PRUGA ŠIBENIK - SPLIT

Od 1. prosinca Autotransportno poduzeće u Šibeniku uvelo je novu autobusnu prugu na relaciji Šibenik - Split, koja saobraća svaki dan. Polazak iz Šibenika je u 6.30, a povratak u 19 sati. Ova pruga je naročito pogodna za one koji službeno putuju u Split. (M. O.)

Obavijest

Obavještavaju se građani, da je rok za postavljanje zahtjeva bivših vlasnika nacionaliziranog neizgrađenog zemljišta po čl. 40 Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta, koji je ranije bio određen do 6. svibnja 1960. godine, produžuje do 31. prosinca 1960. godine.

Zahtjevi koji budu podneseni nakon proteklog gornjeg roka, bit će odbačeni. ODJEL ZA KOMUNALNE POSLOVE NARODNOG ODBORA OPĆINE ŠIBENIK

ZAHVALA

Povodom nenadne smrti našeg nezaboravnog supruga i oca

NIKOLE PERČINA

zahvaljujemo svim rođacima, prijateljima i susjedima koji su nastojali olakšati našu tugu. Također zahvaljujemo svima koji su nam izrazili saosjećaje bilo usmeno ili pismeno, a posebno onima, koji su našeg dragog pokojnika ispratili do vječnog počivališta.

Tugujuća supruga i kćeri

U okviru komunalne ustanove »Rivijera«, pored ostalih djelatnosti koje ona obavlja, formiran je poseban biro za projektiranje turističkih objekata i zelenih površina. U toku ove godine završeno je nekoliko projekata. Između ostalih, projektirani su sanitarni čvorovi na slapovima Krke i Gradskoj vijećnici, zatim radničko odmaralište na Martinskoj, kao i nekoliko projekata za uređenje zelenih površina na teritoriju grada. U toku su radovi na izradi idejnog projekta u pravno - stambene zgrade na Bunarima. Prema već izrađenom projektu radničkog odmarališta na Martinskoj predviđeno je proširenje postojećeg restorana, uređenje plaže i sanitarnih čvorova. »Rivijera« je također izvršila rekonstrukciju postojećeg rasadnika u kojem će se za vrijeme

zime moći uzgajati karanfili i drugo cvijeće koje ne podnosi studen, a u toku ljeta rane povrtlarske kulture.

Značajni radovi započeti su na izradi regionalnog plana, koji će obuhvatiti prostor na potezu Martinska — desna obala Kanala — Vodice. Radovi će se, uz suradnju zagrebačkog arhitekta ing. Boltara, izvršavati u etapama, već prema raspoloživim materijalnim sredstvima. Ovaj regionalni plan predviđa uređenje cesta, gradnju vodovoda i elektrificiranje cijelog tog područja. Nadalje će se odrediti poseban prostor za gradnju vikend kućica i kampiranje. Nakon što bude izgrađena jadranska magistrala čitavo ovo područje dobit će daleko šire značenje u turističkom pogledu.

Izrađeni projekti za nove objekte

Projektantski biro završio je nekoliko idejnih skica i troškovnika za objekte, koji će se uskoro početi graditi. Za TLM »Boris Kidrič« izrađen je nacrt stambene zgrade od 20 stanova, čije je podizanje predviđeno u gradskom predjelu Mažurica. Investitor će u ove radove uložiti oko 70 milijuna dinara. Dogotovljen je također izvedbeni projekt za proširenje putničke željezničke stanice, te se predviđa da će se radovima početi uskoro, kako bi se spremno dočekalo nastupajuću turističku sezonu. U novoj zgradi uz uredske prostorije nalaziti će se bife otvorenog tipa, čekaonica i prtljažnica. Vrijednost radova iznosi će oko 16 milijuna dinara. Pored toga predat je korisniku - udruženju nekoliko šibenskih privrednih organizacija - nacrt stambeno - poslovnog objekta, koji će se podignuti na prostoru između Narodne i Kotarske ulice. Kako je predviđeno troškovnikom, iz se radovima početi uskoro, kako bi se spremno dočekalo nastupajuću turističku sezonu. U novoj zgradi uz uredske prostorije nalaziti će se bife otvorenog tipa, čekaonica i prtljažnica. Vrijednost radova iznosi će oko 16 milijuna dinara. Pored toga predat je korisniku - udruženju nekoliko šibenskih privrednih organizacija - nacrt stambeno - poslovnog objekta, koji će se podignuti na prostoru između Narodne i Kotarske ulice. Kako je predviđeno troškovnikom, iz se radovima početi uskoro, kako bi se spremno dočekalo nastupajuću turističku sezonu. U novoj zgradi uz uredske prostorije nalaziti će se bife otvorenog tipa, čekaonica i prtljažnica. Vrijednost radova iznosi će oko 120 milijuna dinara.

OBAVIJEST

Gradskog vodovoda o novom načinu naplate vode

Da bi se rad oko naplate vode vršio pravovremeno i pravilno, a na zadovoljstvo i samih potrošača radi pravilne raspodjele potrošene vode u jednom objektu, uprava Gradskog vodovoda, a na temelju sugestija Udruženja vodovoda i kanalizacije, kao i zaključka Upravnog odbora, donijela je zaključak, da se od 1. I 1961. g. utrošena voda naplaćuje isključivo preko kućnih savjeta. Naplata će se vršiti na osnovu računa sastavljenog na ukupan iznos utrošene vode po jednom vodomjeru ili odmjerenom paušalu dotične zgrade.

Raspodjelu po stanarima, odnosno licima nastanjenim u zgradi vršit će kućni savjet, odnosno lice koje odredi kućni savjet.

Ovim načinom zagarantirana je pravilna raspodjela vode koja je utrošena u dotičnom mjesecu, jer lice zaduženo po kućnom savjetu ima tačan pregled kretanja osoblja t.j. stanara kroz mjesec dotične stambene jedinice. Svaki prekomjerni utrošak vode, koji je sumnjiv, s obzirom što kućni savjet ili lice određeno po savjetu ima pregled potroška prošlih mjeseci, te može ustanoviti koji je razlog da se u dotičnom mjesecu utrošila voda preko uobičajene količine. On će odmah na licu mjesta utvrditi uzrok i upoznati stanare i ako je kvar, odgovorno lice će nastojati da se kvar pravovremeno otkloni.

Ovim načinom obračunavanja bit će izbjegnuto da pojedine stranke dolaze u Upravu vodovoda radi objašnjavanja i reklamacija.

Gradski vodovod Šibenik je jedan od zadnjih vodovoda u Jugoslaviji koji prelazi na ovaj način obračunavanja, jer smo se uvjerali na sastanku Udruženja vodovoda i kanalizacije da smo samo mi još obračunavali vodu po stanarima.

Napominjemo da su kućni savjeti jedino ovlaštena pravna lica koji u sklopu zgrade imaju pravo davati rješenja i vršiti raspodjelu utrošene količine vode po stanarima. Svaka reklamacija o nepravilnosti raspodjele bit će riješena u samoj stambenoj jedinici. Tako će biti izbjegnute sve intervencije koje su skopčane sa gubljenjem vremena dolazeći u Gradski vodovod, koji i onako ne može pravilno rasuđivati o nepravilnostima obračunavanja, jer nije upoznat sa svim uzrocima, koji su uslovlili nepravilni obračun.

Od 1. I 1961. godine obračun će biti dostavljeni kućnim savjetima, koji će u roku od 8 dana podijeliti iznos za utrošenu količinu vode prema stanarima i čitav iznos računa uplatiti Upravi vodovoda na blagajni ili ga isplatiti odmah donosioću računa.

Gradski vodovod će u roku od 8 dana po dostavljanju računa, ako isti neće biti naplaćen, zatvarati pojedinoj zgradi vodu, a otvorit će je tek po isplaćenom računu i naplati takse za zatvaranje i otvaranje vode, a koja iznosi od 600 - 1.000 dinara po jednom zatvaranju.

Ukoliko kućni savjet u roku od 8 dana ne izvrši naplatu utrošene vode za protekli mjesec, zatvaranje vode vršit će se bez opomene.

Organi vodovoda će kod očitavanja utrošene količine vode za protekli mjesec dostavljati obračun za prošli mjesec jednom članu stambene jedinice da se to lice uvjeri o očitavanju vodomjera, kao i da se odmah od strane naših organa dadu savjeti u koliko se utvrdi nenormalni potrošak vode za protekli mjesec.

Da bi se organizacija naplate vode po kućnim savjetima mogla provesti od 1. I 1961. godine mole se kućni savjeti da odrede lice kome će se dostavljati računi za vodu. Uprava vodovoda će do 10. XII ove godine dostaviti svim stambenim jedinicama obavijesti i obrasce u kojima će kućni savjeti navesti lice kome će se upućivati računi za vodu. Ispunjene obrasce treba dostaviti Upravi vodovoda do 20. XII 1960. g.

Gradski vodovod je izvršio sve tehničke pripreme za obračun vode po kućnim savjetima, pa se ovim putem mole svi potrošači da pomognu provođenju ove organizacije u naplati vode kako se ne bi dogodilo da ostanu bez vode i bili prisiljeni da plaćaju taksu na zatvaranje i otvaranje vode.

Sa sjednice Kotarskog zavoda za socijalno osiguranje

Nesreće na poslu u porastu

Na nedavnoj skupštini Zavoda za soc. osiguranje dosta se govorilo o povećanom broju nesreća u poslu. U prvih devet mjeseci ove godine bilo je ukupno 3353 nesretne slučaja, a u isto vrijeme 1959. g. 2406 slučaja, što znači da se broj nesretnih slučajeva povećao za preko 39%. Potpuno je razumljivo da je onda i broj dana bolovanja zbog toga veći nego u prošloj godini. Tako je na užem području Šibenika (bivši kotar) u ovoj godini izgubljen radnih dana zbog nesreća u poslu 4839 više nego 1959. g. ili za 18,3%, na području Drniša više za 1193 dana ili za 16%, dok je na području Knina taj broj manji za preko 24%.

Skupština, predstavnici radnih kolektiva isticali su da se na području tehničke zaštite u poduzećima ne radi dovoljno i to od onih najpozvanijih pa do radnika koji treba da koristi zaštitna sredstva. Očito je da nema sistematsko - planskog programa, pa onda ni takovog rješavanja, tehničke zaštite radnih mjesta u poduzećima. Uglavnom se to radi kampanjski, poslije inspekcijiskog pregleda ili poslije nesreće u poslu, zbog čega se onda troše veća financijska sredstva. Nove neobučene radnike guraju stariji radnici na teža i opasnija radna mjesta — kaže član skupštine za jedno poduzeće. S novom radnom snagom se vrlo malo radi na upoznavanju radnih mjesta, a o nekom stalnom obučavanju da se i ne govori. »Poslovođe pojedinih pogona često mirno gledaju kako se njihovi radnici pasivno odnose prema zaštitnim sredstvima, a kažnjavanje su prava rijetkost«, kaže drugi član skupštine. Sindikalne podružnice su i do sada vrlo rijetko stavljale ove probleme na dnevni red svojih sjednica. »Propala je i akcija Zavoda u tom pravcu« — rekao je direktor Zavoda. Naime, svojevremeno je Zavod pokušao organizirati preko određenih faktora seminar s poslovođama poduzeća, baš o tehničkoj zaštiti nudeći za to i financijska sredstva, ali je to propalo. Na području Drniša za tamošnji rudarski bazen ne-

ma ni službe inspekcije. Bolje reći postoji, ali je ona u Zagrebu. Tri smrtna slučaja u roku od pola godine u rudniku nije bio znak odgovornima da se takva organizacija ne može dalje trpjeti. Doduše, ova pitanja se ne rješavaju samo brigom službe inspekcije. To su opće - društvena pitanja, pa i pitanja društvenog i ličnog standarda. Baš zato predsjednik skupštine Zavoda predložio je da se ova problematika još jednom postavi pred odgovorne forum: sindikat i vijeća proizvođača.

Skupština je pretresala još jedan vrlo značajan problem. Radi se o zapošljavanju invalida rada. Svugdje ima takvih radnika, a ima ih i kod nas. Dokazano je u praksi da invalid rada može da radi s potpunim radnim učinkom, pa čak i većim od zdravog radnika, samo ako je zaposlen na poslu koji nam odgovara, tj. prema preostaloj sposobnosti za rad. Najzad takvim zaposlenjem invalid stiče vjeru u sebe, novu snagu, vjeru u društvo i budućnost. Nažalost, mi u tome mnogo zaostajemo. Preko 118 invalida rada čeka zaposlenje, a zajednica im isplaćuje mjesečne naknade zato što nisu zaposleni. Na utvrđenim radnim mjestima za invalide, međutim, rade zdravi ljudi. S druge strane neutvrđenih radnih mjesta u poduzećima i ustanovama ima još mnogo. Sa rehabilitacijom invalida rada još je gore. Skupština Zavoda je zaključila da je potrebna šira društvena aktivnost na rješavanju ovih pitanja, pa će se zatražiti da se ona stave na sjednicu Vijeća proizvođača i Plenuma sindikata.

Financijsko poslovanje Zavoda u prvih 9 mjeseci bolje je nego prošle godine. Broj radnika je veći za 4,39%, a deficit je manji za blizu 39%, nego 1959. godine i iznosi 53,986.000. Prihodi su veći za 20% i to na užem području Šibenika za 23,61%, Drniša 20,12% i Knina 7,90%. Troškovi su povećani za 11,82% i to kod Šibenika 6,69%, Knina 28,56% a Drniša 14,58%. Ambulantni troškovi su povećani za 19,22%, bol-

nički 16,31%, a za lijekove su manji za 16,32%. Najosjetljivije povećanje ima područje Knina: po 1 osiguraniku izdaci su kod Knina veći za 28,96% (a broj osiguranika manji za 0,31%) i to ambulantni izdaci su veći za 94,98%, bolnički za 27,99%, a za lijekove za 22,55%. Ulazeći u ovu problematiku, članovi skupštine su tražili bliže pokazatelje i uzroke takvog odstupanja, pa se zaključilo da se ovako osjetljiva područja troškova posebno analiziraju zajedno sa zdravstvenim ustanovama.

I. Ramljak

Obavijest

Upozoravaju se svi potrošači mlijeka koji ga otkupljuju direktno od proizvođača (mljekarica) da smo podvrgli sve krave na području ove općine ispitivanju na tuberkulozu i brucelozu. Budući da za razliku od prošlih godina postoji izvjestan broj krava koje su tuberkulozne ili sumnjive na tuberkulozu — a pojedini vlasnici izbjegavaju da ih podvrgnu ispitivanju na tuberkulozu — to se umoljavaju svi građani, poduzeća i ustanove, koji kupuju mlijeko od mljekarica da traže na uvid »Iskaznicu o tuberkulinizaciji goveda« koju izdaje ova stanica svakom vlasniku čija su goveda zdrava.

Iskaznice koje su izdane 1957-58. godine ovjerila je ova stanica u 1960-toj godini. Do sada su ispitane krave u Šibeniku, Mandalini, Ražinama, Donjem polju, Jadrtovcu, Vrpolju, Bilicama i Dubravi. Ispitivanje u ostalim mjestima završit će se do kraja mjeseca. Detaljne informacije o ovom, kao i o zdravlju krava pojedinih vlasnika, mogu se dobiti i u Veterinarskoj stanici svakog radnog dana od 10 do 12 sati, telefon 3-45.

Preporučujemo da se ne uzimlje mlijeko od vlasnika, koji ne mogu pružiti dokaze da su im krave zdrave.

Veterinarska stanica — Šibenik

SPORT - SPORT - SPORT

U Kninu je održano stolnotenisko prvenstvo Dalmacije

„Šibenik“ ponovo prvak

U čast Dana Republike u organizaciji Stolnoteniskog podsaveza

»SIBENIK« — »VARTEKS«
0:1 (0:0)

Stadion »Rade Končar«. Vrijeme i teren pogodni za igru. Gledalaca 1500. Strijelac: Pintarić u 57. minuti. Sudac Stanković iz Beograda.

»SIBENIK«: Miloševski, Đugum, Jelenković, Tambača, Sanguin (Cvitanović), Urukalo, Zambata, Aralica, Ninčević, Nadoveza, Stošić.

»VARTEKS«: Jurec, Matković, Čuhelj, Miljenović, Rodik, Krleža, Hrajin, Pikel, Mlatar, Pintarić, Frančević.

Prošlonedjeljni susret bio je jedan od najslabijih u ovogodišnjem prvenstvu. To naročito vrijedi za domaću ekipu koja je u priliknoj mjeri razočarala gledaoce. Dva izgubljena boda u veoma slaboj igri mogu biti od presudnog značaja za konačni plasman na tablici II savezne lige. Navalna petorka, u kojoj su svi od reda zakazali, nije uputila ni jedan oštiri udarac na protivnička vrata. Gosti su jednim zgoditkom osigurali pobjedu. Oni su igrali borbenije, a u drugom poluvremenu bili su terenski premoćnija momčad. Kod »Šibenika« su nešto bolje igrali Miloševski i Đugum, dok su se kod gostiju istakli Jurec i Rodik u obrani, a Pintarić i Frančević u navali. Sudac Stanković je uglavnom dobro obavio svoj zadatak.

Šibenik i Općinskog odbora za fizičku kulturu u Kninu, u dvorani kninskog »Partizana« održano je natjecanje u stolnom tenisu uz sudjelovanje članova STK »Šibenik«, »Jugovinila« iz Kaštel Šućurca, »Orkana« iz Dugog Rata i »Taktmaca« iz Selca na Braču.

U tradicionalnom natjecanju za memorijal u spomen narodnog heroja Vlade Bagata po sedmi put su pobijedili igrači STK »Šibenik«. Zatim je održano prvenstvo Dalmacije u stolnom tenisu uz učešće svih kategorija gostujućih klubova.

U kategoriju muških seniora, juniora i pionira, pobijedile su ekipe STK »Šibenik«, a u kategoriji ženskih najbolje su bile seni-

orske i juniorske momčadi »Orkana« iz Dugog Rata.

U pojedinačnoj konkurenciji poredak najbolje plasiranih igrača je slijedeći:

Seniori: 1. Berović, 2. Mileta, 3. Validžić, svi iz Šibenika.

Juniori: 1. Juras, 2. Krajina, 3. Baranović, svi iz Šibenika.

Pioniri: 1. Krajina, 2. Baranović (STK »Šibenik«) 3. Bučo (»Orkana«).

Pojedinačni plasman za žene seniorke: 1. Zilić (»Orkana«), 2. Vrečko (»Orkana«), 3. Dodig (»Šibenik«), 4. Lončar (»Šibenik«).

Poredak u igri parova:

1. Berović — Juras (STK »Šibenik«), 2. Jurjević — Radić (»Orkana«) i 3. Buljević — Martić (»Orkana«).

Skupština kninskog »Partizana«

Najbolji na kotaru

Nedavno je održana godišnja skupština DTO »Partizan« u Kninu, koje je u proteklom periodu pokazalo uspješan i raznovrstan rad kao i ranijih godina, po čemu se ovo društvo ubraja među najbolje na području kotara.

Preko 300 aktivnih članova svih kategorija imalo je više od

1260 radnih sati u dvorani.

U natjecanjima kotarskog ranga Partizanovci iz Knina pobijedili su u pionirskom višeborju i stekli pravo učestvovanja na republikom natjecanju, ali nažalost do toga nije došlo, jer društvo nije imalo sredstva da pošalje grupu natjecatelja. Osim natjecanja u Drnišu, članovi kninskog »Partizana« sudjelovali su na velikoj prvomajskoj proslavi u Oklaju.

Društvo je organiziralo više akademija i javnih nastupa u Kninu i u selima kninske općine, nekoliko izleta u bližu i dalju okolicu kao i nekoliko partizanskih marševa tragom kninskih partizana.

Članovi društva su se bavili raznim slobodnim aktivnostima prema interesu pojedinaca i grupa. Bave se odbojkom, košarkom, veslanjem, stolnim tenišom, u zimsko doba skijanjem a ljeti plivanjem. Društvo je organiziralo dobrovoljni rad na uređenju igrališta i vjeshališta u blizini doma. U toku ljeta članovi kninskog »Partizana« logorovali su u Pakoštanima. Boravak na moru i odmor ostao je u lijepom sjećanju pionirima i omladini.

Od ostalih uspjeha potrebno je spomenuti osvajanje prvih zlatnih značaka u takmičenju članova za Narodnu sportsku značku. Zlatne značke su osvojili: Milivoj Breka, Ante Grgić, Vinko Grgić, Janja Purić i Veljko Marjanović.

Na skupštini je usvojen plan rada za iduću godinu. Mnoge manifestacije društva bit će povezane s predstojećom proslavom 20-godišnjice Narodne revolucije u toku 1961. godine. Tako se pored ostalih akcija previda organiziranje općinskog sleta u čast Dana mladosti učešća svih kategorija na centralnoj proslavi kninske općine, na Dan ustanka naroda Hrvatske u ustaničkom selu Plavnu. (m)

„Lokomotiva“ - „Šibenik“ 3:2 (0:1)

Momčad koja daje nade

„Šibenik“ je dva puta blo u vodstvu

Igralište na Kajzerici.

Lokomotiva: Crnković, Hugi, Ožegović, Canjek, Aljinović, Rezar, Starman, Dvornić, Zuban, Rauš, Lacković.

Šibenik: Miloševski, Đugum, Jelenković, Marenci, Iljadica, Šupe, Orošnjak, Miljević (Ivančić), Nadoveza, Aralica, Stošić.

Strijelac: 8. minuta Miljević, 48. minuta Dvornić, 55. Orošnjak 72. Dvornić i 83. minuta Rauš.

Sudac: Čanak iz Titograda.

»Šibenik« je u sastavu svoje momčadi izvršio korijenite izmjene. Na teren »Lokomotive« u nedjelju istrčali su većinom mladi igrači. Njihove godine obećavale su elan i borbenost. I zbilja, igra je pokazala, da su nade bile opravdane — bila je živa i borbena i lijepa, koliko je dozvoljavao snažni jugozapadni vjeter.

Poveo je »Šibenik«. Nadoveza je na lijevom krilu vrlo efektivno prešao Canjeka, ubacio pred gol, a Miljević je prisebno glavom smjestio loptu u donji desni ugao.

»Lokomotiva« ipak zadržava terensku premoć. Najopasnije situacije pred našim vratima stvarali su kazneni udarci i udarci s ugla. Tako je dva puta loptu zadržala stativa. Izjednačenje je uslijedilo odmah u početku II. poluvremena. Gol je bio kopija onog, kojim je »Šibenik« došao u vodstvo. Strijelac je bio Dvornić.

Pet minuta kasnije, vodstvo preuzima »Šibenik«. Nesporazum u obrani domaćih viesto je iskoristio Orošnjak, koji je pokraj istrčalog Crnkovića zatresao mrežu. »Šibenik« je u tom periodu bio apsolutno nadmoćan. Igrači »Lokomotive« su već postali nervozni gledajući kako im izniče pobjeda. Taj trenutak gosti nisu znali iskoristiti. Samo Nadoveza je dva puta imao priliku da »sigurne« Lokomotivine bodove otpremi na jug.

Nažalost, sve se završilo drukčije. Dovoljna je bila jedna griješka Iljadice, da Dvornić postigne izjednačenje. Bio je precizan niski udarac sa 15-ak metara. A treći, pobjedonosni gol »Lokomotive« zaslužuje poseban opis: Rauš je primio loptu u blizini centra i sručio se prema Miloševskom. Obrambeni igrači su zastali; očekivali su sučev zvižduk zbog ofsajda. Tih nekoliko trenutaka bilo je dovoljno da Rauš odmakne. Prevario je i Miloševskog, koji mu je krenuo u susret, i uputio loptu u prazna vrata.

I tako smo, poslije dvostrukog vodstva opet ostali bez bodova. Pomladena ekipa »Šibenika« pokazala je da zna zaigrati i da može pobijediti. Nažalost, igrači nisu stekli samopouzdanje ni kod vodstva od 2:1. Međutim, ako se s ovim momcima nastavi s intenzivnim radom za vrijeme zimskog odmora, vjerujemo, da ćemo na proljeće imati tim, koji će »Šibeniku« vratiti staru reputaciju. To naročito obećavaju odlični pojedinci ove utakmice: Nadoveza, koji je bio stalna opasnost za Crnkovića i Aralica, koji se pokazao kao izvrstan graditelj igre i takmičar. Ostali »novajlije« uglavnom su zadovoljili, osobito Orošnjak.

Sucu, izuzev onog fatalnog ofsajda, ne možemo naći drugih prigovora.

Z. Sare

REZULTATI X KOLA

Šibenik — Lokomotiva 0:4, Šibenik — Varteks 0:1, Proleter — Trešnjevka 1:1, Čelik — Karlovac 3:1, Borac — Sloboda 1:1, Zagreb — Željezničar 3:2.

REZULTATI XI KOLA

Varteks — Proleter 0:1, Karlovac — Borac 0:5, Željezničar — Odred 4:1, Sloboda — Zagreb 2:1, Trešnjevka — Čelik 1:0, Lokomotiva — Šibenik 3:2.

DUBRAVA — KONJEVRATE (Gradina) 4:1

Tablica	
Željezničar	11 8 1 2 27:10 17
Trešnjevka	10 7 2 1 21:12 16
Borac	11 7 2 2 25:15 16
Lokomotiva	11 5 4 2 21:17 14
Čelik	11 5 1 5 19:17 11
Proleter	11 4 2 5 19:18 10
Sloboda	11 3 4 4 20:19 10
Zagreb	11 5 0 6 26:27 10
Varteks	11 5 0 6 14:21 10
Šibenik	11 4 1 6 19:24 9
Odred	11 0 4 7 12:27 4
Karlovac	11 0 3 7 13:29 3

Charles-Ferdinand Ramuz

LJUBAV

Čim padne mrak počinju da se sakupljaju u kuhinji. Dolaze jedno za drugim: otac, kći, sin, sluga. Svi ulaze šuteći. Spuštaju se na klupe bez naslona koje su postavljene uz stol. Domaćica donosi lonac sa čorbom koja se puši i divno miriše, stavlja ga ispred gazde i onda sjeda za sto.

Imao je običaj da poslije večere odlazi u štalu. U kuhinji je bilo suviše bučno da bi na miru mogao da čita. Stavlja bi knjigu pod mišku i izlazio ne rekavši ni laku noć. Napolju je puhao vjeter, a u štali je bilo toplo. Zapalio bi fenjer i legao u slamu. U tami su se pokretale krave.

Čorba je bila odlična. Gusta seljačka čorba koja se polako krčkala na kraju ognjišta.

Bogata kuća. Bašta puna povrća; svake godine su tovali po četiri svinje. Dobra kuća. Tako misli sluga. Zove se Viktor i sjedi u dnu stola. Ima dvadeset i jednu godinu i puca od zdravlja. Kad se nagne nad svoj tamjir crne kovrče mu padaju na čelo. Tišina je, jer vrijeme je večeri. Čuje se samo zveckanje kašika i mljackanje. Sestoro ih je za stolom ako se računna i mala Njemica koja je došla da bi naučila francuski. Još nije ni pojeo svoju supu a mala Njemica donosi činiju punu mesa, kupusa i krumpira. Piju mlado vino. Pošto je večera završena, počinje razgovor. Gazda izdaje naredjenja za sutrašnji dan. Viktor treba da pokosi posljednju travu jer jesen je na izmaku. Jesen sa jutrima punim magle tako da se čovjeku čini da je ušao u pamuk.

Svi šute. Viktor diže glavu i osjeća kako mičenja boju: da li se to vidi? Da netko ne primijeti? Blijedi i crveni. Osjeća kako mu se niz plećke silva znoj.

Gleda je. Osjeća li to ona? Izgleda da ne osjeća. Razgovara s majkom. Ne gleda ga. On o pet pogleda — u nju. Kako je samo plava, plava i ružičasta. I punačka baš onako kako on to voli, o, gospode!

Nije još nikad s njom razgovarao. Kaže joj samo dobar dan, ona mu jedva i odgovori. A on bi toliko htio da bude s njom bar malo. Zar je to pravedno?

Zilijen se diže. Uzima svoj šešir i izlazi. Da li i on da ide? Toplo je i tako prijatno, i ona je tu, ali to je baš ono. Sto si joj bliže sve više osjeća usamljenost. Viktor ustaje.

— I ti ideš? kaže gazda. — Kuda ćeš? — Da spavam. — To ti je dobro.

Ona šuti. Ne diže ni glavu. On izlazi. Ne ide u svoju sobu iznad konjušnice nego u štalu. Pali fenjer. Tu su svih osam krava. A na zemlji svježa slama koja kao da ga čeka.

Divno mjesto za razmišljanje. Čuje se samo zveket lanaca kojima su krave privezane i nji-

hovo duboko disanje. Blizu Viktora je mlado tele koje je tek nedavno ugledalo svijet i koje noću odvajaju od majke. Ono ga gura njuškom.

Pošto se smjesta na slami, vadi iz džepa knjižicu: »Napuštenas«, stavlja ruku pod glavu i počinje da čita. »Ja sam napušten«, kaže on sebi. Ne može da čita, suviše je obuzet mislima. Ne vidi slova, jer mu je pred očima ona — kako govori, kako se smije, vidi njene zube.

Loše se osjeća. Toplo mu je. Zar je to pravedno? I gdje li je ona sada? On nabira čelo i predaje se sanjanju.

Oh, divna! Tu si! Kad bih samo skupio snagu da ti kažem; da ti kažem riječi koje su ispisane na poštanskim kartama, na onim kartama koje su posute zlatnim prahom što noću svjetluca. Draga! Kad bi mogao da ti šapućem na uho ove riječi koje ne mogu da pređu preko mojih usana, već ostaju u meni.

I on je vidi. U ljetnoj haljini. Vidi njeme bokove na koje bi se rado naslonio. Vidi njen vrat, malo udubljene na dekolteu i žilice pod kožom.

naša priča

Ali to je varka. Okreće se na svom slammom ležaju.

Obmana! Nije to ono pravo, to je samo maštanje.

Ustaje i bijesno udara nogom kravu koja mu je na putu: »Skolni se, pusti me da prođem!«

Prikrada se kuhinjskom prozoru i viri. Ona je tu. Gazda čita novine, gazdarica ide tamo-amo s nekom krpom u rukama. Prisanja obraz uz okno. Ona je tu, piše nešto. Gleda je. Ona diže glavu i razmišlja grickajući vrh svoga pera. »Gospode! Zar je to pravedno. Zašto je to tako na svijetu? Ona bogata a ja siromah. Ne smijem čak javno ni da je gledam. Kad bih joj se povjerio ismijala bi me i okrenula mi leđa. I kome li to ona sada piše?«

Polako se vraća u štalu i pada na slamu. Žulji ga knjiga u džepu. To je laž, to je prevarena, to ne postoji. I on baca knjigu daleko od sebe.

Tele ga dirka svojom njuškom. Još nije sigurno na nogama. Gleda ga svojim velikim okruglim očima.

— Sta je, — pita ga mladić. Poznaješ me? I tebi je zlo isto kao i meni. Hodi.

Životinja mu prilazi kao prijatelju. On je češka po glavi, tamo gdje će joj jednog dana probiti mladi rošići.

(Prijevod s francuskog)